

Ministr financí Zbyněk Stanjura v Otázkách Václava Moravce

14.11.2022 - | Ministerstvo financí ČR

Václav MORAVEC, moderátor Nedělní poledne 13. listopadu roku 2022 a Česká televize. O jakých tématech se po dnešních Otázkách začne mluvit?

To jsou ty peníze. Peníze. Peníze. Peníze, ty peníze jsou i naše.

Václav MORAVEC, moderátor

Moc peněz je neomezená. Diskuze ministra financí Zbyňka Stanjury, bývalé ministryně Aleny Schillerové a viceguvernérky České národní banky Evy Zamrazilové.

komentář

Nikdo nečekal tak výrazný pokles inflace.

Václav MORAVEC, moderátor

Pokles inflace, statistici v říjnu spočítali 15 %, čekalo se procent až 18, proč je příliš brzy na optimismus. Další téma dnešních Otázek. Válečná tragédie, krvavá ruská agrese pokračuje devátým měsíc. Co odhalila? Diskuze předsedy zahraničního výboru Senátu Pavla Fischera a historika Alexeje Kalina. Vítejte a hezkou neděli vám všem divákům Jedničky i zpravodajské Čtyřadvacítky, vstupujete do jedinečného prostoru pro diskuzi. Hra s čísly nebo bod obratu, řeč je o inflaci, v říjnu tempo meziroční inflace zpomalilo, a to na 15,1 % ze zářijových 18 %. Analytici očekávali zpomalení jen o desetiny procentního bodu. Vývoj podle Českého statistického úřadu ovlivnilo především promítnutí úsporného tarifu a odpuštění poplatku za obnovitelné zdroje. Sporná je metodika výpočtu říjnové inflace, kupříkladu podle ekonoma Lukáše Kovandy, jaký bude další vývoj inflace, dochází k bodu obratu nebo říjnový pokles není možné brát úplně tak vážně. Pro srovnání v lednu byla inflace ještě necelých 10 %, v květnu ale už 16 %. Zářijová inflace se vyšplhala na letošní rekord 18 %.

Jaromír JÁČ, hlavní ekonom Generali Investments CEE, 10. 11. 2022

Zároveň tedy si myslím, že v těch nejbližších dvou měsících listopad, prosinec možná uvidíme spíše ještě nějaký meziroční nárůst inflace. Mimo jiné ceny potravin budou úřadovat v tomto směru, když dám nějaký dlouhodobější výhled, tak věřím, že od počátku nového roku se začne meziroční inflace již zmírňovat. Pořád ale tedy hovoříme o dvouciferné inflaci, pod úroveň 10 %, pod úroveň 10 % by se inflace mohla vrátit snad v průběhu jara, tedy někdy ve druhém čtvrtletí.

Václav MORAVEC, moderátor

K poklesu přispěla i vládní opatření proti drahým energiím. Ceny některých dalších komodit, především potravin, však v říjnu stoupaly. Ekonomové zároveň mluví o nastupující recesi, která by však kupříkladu podle České bankovní asociace neměla být příliš dlouhá ani příliš silná. Prvními hosty dnešních Otázek jsou avizovaní, ministr financí, první místopředseda občanských demokratů Zbyněk Stanjura, hezké nedělní poledne, vítejte.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/

Dobrý den.

Václav MORAVEC, moderátor

Vítám i bývalou ministryni financí, předsedkyni poslaneckého klubu hnutí ANO Alenu Schillerovou, hezké nedělní poledne, vítejte.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/
Hezký den a děkuji za pozvání.

Václav MORAVEC, moderátor

A mé pozvání přijala ekonomka, viceguvernérka České národní banky a bývalá předsedkyně Národní rozpočtové rady Eva Zamrazilová, vítejte po čase v Otázkách, hezké nedělní poledne.

Eva ZAMRAZILOVÁ, ekonomka, viceguvernérka České národní banky, bývalá předsedkyně Národní rozpočtové rady
Dobrý den.

Václav MORAVEC, moderátor

Pane ministře, jde o bod obratu nebo jen jedno měsíční výkyv ve snížení inflace.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/

Tak to podle mě neví nikdo. Analytici se v tom liší, já bych to ještě nenazval bodem obratu. Já myslím, že je důležité sledovat spíše mezi měsíční trend než meziroční, protože těch 12 měsíců je vlastně v té ekonomice hrozně daleko, takže já bych to nenazval bodem obratu. Uvidíme, jaký bude vývoj v příštích dvou měsících a já bych vlastně s tím hodnocením souhlasil. Naši analytici, když jsme tento týden zveřejnili novou makroekonomickou prognózu, tak odhadují celoroční inflaci těsně nad 15 % a celoroční inflaci v roce 2023 něco pod 10 %, kolem devíti a půl procenta.

Václav MORAVEC, moderátor

Myslíte, že ta říjnová čísla jsou, budu-li citovat stanovisko Lukáše Kovandy ekonoma, že čeští statistici uměle inflaci snížili právě započítáním těch vládních opatření, jako je úsporný tarif, jako je odpuštění.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/

No tak já si myslím, že ne, protože velmi často, když porovnáváme v rámci Eurostatu inflaci v jednotlivých zemích, tak je třeba říct, že podle mých informací jsou i v těch jednotlivých zemích započítána opatření, které dělají národní vlády, například snížení DPH a podobně, některé vlády tomu přímo říkají těm opatřením protiinflační štít. Tak.

Václav MORAVEC, moderátor

Narážíte, například na Polsko.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/

Třeba na Polsko a nejenom Polsko. Víte, že v Německu byla také snížená přechodně spotřební daň z pohonných hmot, ale u těch opatření je vždycky to riziko, co se stane v okamžiku, kdy přestanou platit, viděli jsme to v tom Německu, kdy vlastně automaticky jakmile 1. září přestala platit ta snížená sazba spotřební daně, tak ty pohonné hmoty v přepočtu se zdražily o více než 8 Kč. Je to naprosto logické, takže v okamžiku, kdy dočasné opatření, to dočasné snížení DPH skoro nikdy nepřinese snížení koncové ceny o to DPH, ale vždycky, když se to vrací na původní hodnotu daňovou, přinese to zvýšení v plném promítnutí.

Václav MORAVEC, moderátor

Takže se přikláníte spíše k té interpretaci, že ještě do konce roku inflace s největší

pravděpodobností poroste. Očekáváte, že těch zářijových, když se znovu podíváme na vývoj inflace v letošním roce, těch zářijových 18 %, bude rekord a že už v listopadu či v prosinci by inflace neměla být vyšší než 18 %.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/

Tak kdybych to přesně věděl, tak bych mohl být možná nejlépe ceněným analytikem v České republice, který by dopředu trefil příští měsíc a po příští měsíc, jaká, jaká bude inflace, tak jak jsem říkal, my nepředpokládáme na financích, že to je bod obratu. Důležité je sledovat ten meziměsíční trend. Je možné, že ještě v příštích dvou měsících půjde ta inflace ta meziroční nahoru. Důležité je, aby kroky, které činí Česká národní banka, které činí, taky vláda, aby směřovaly k tomu, abychom se v příštím roce dostali pod dvou dvoucifernou hodnotu inflace a do dvou let, abychom se přiblížili zase tomu inflačnímu cíli, abychom se blížili k těm třem procentům, když poslouchám prognózy i v rámci eurozóny, je to hodně podobná prognóza, co se týče času, kdyby se mohlo, například v eurozóně taky přiblížit inflace někde k těm třem procentům, tak to se taky předpokládá, že to bude už v první nebo v druhé polovině roku 2024, určitě ne ještě příští rok.

Václav MORAVEC, moderátor

To znamená, že se ještě 2 roky s poměrně vysokou inflací. Je či není to bod obranu paní, obratu, paní předsedkyně.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/

Ne, já se obávám také, že ne, že tam zafungovalo, zafungoval úsporný tarif zejména a prominutí poplatku za obnovitelné zdroje, stejně tak jako v loňském roce, téměř ve stejné době, snížil se o 1 procentní bod inflace, když my jsme prominuli DPH.

Václav MORAVEC, moderátor

Na energie.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/

Energie za listopad a ta prosinec, takže to je podle mě stejný efekt, když se dívám na ta čísla makroekonomické prognózy ministerstva financí, tak dokonce oni v tom oproti té původní makroekonomické prognózy na rok 23 zvýšili mírně inflaci, měli tam 8,8 v původní makroekonomické predikci, teď mají 9,5, ano v srpnu, takže tam dokonce se počítá, a to je průměrná, celoroční. Já si myslím, že v lednu dokonce, protože tam se přeceňuje v lednu velice často, takže tam si myslím, že ta inflace ještě stoupne, a to je projev.

Václav MORAVEC, moderátor

Myslíte, že překoná ještě tu osmnáctiprocentní inflaci zářijovou.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/

To si netroufnu říct, to si netroufnu říct, tady opravdu nemám tu věsteckou kouli, ony se ty názory hodně liší, když si porovnáte renomovaná pracoviště jako ministerstvo financí ve své prognóze, porovnáte si Českou národní banku, případně další banky, tak se ta čísla docela shodují, takže já si myslím, že tady zafungovala ta opatření, stejně tak v těch evropských zemích, protože podívejte se, pořád naše inflace teď je, myslím, že pátá, nejvyšší, pokud se nemýlím.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/

Ani zdaleka ne, asi devátá.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/

A tak teď jsem se nedívala na poslední čísla, ale byla pátá nejvyšší a v tuto chvíli chci říct, že tam fungují právě ta opatření.

Václav MORAVEC, moderátor

A ukazuje to snížení inflace, poměrně skokové snažení inflace za říjen, že by vláda měla v těch úsporných opatřeních pokračovat nebo je to jen oddalování problému.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/
Tak ta krize je teď, a tak jako byla covidová krize v tom daném okamžiku, my jsme stáli před volbou, jestli pomáhat či nepomáhat a nebyla jiná volba, když se podíváte po evropských zemích a po světových, tak postupovaly stejně, tak teď měla vláda zafungovat. Já pořád opakuji to, že zafungovala pozdě a zvolila úplně podle mě špatnou metodu, zvolila, my jsme, aby, my jsme tlačili na to už v únoru letošního roku, aby zastropovala energie u výrobců. To se nestalo, teď stropujeme u obchodníků, zaplatíme to všichni z daní, děláme tady složité, složité daně, když jsme tady velice hektickým a zvláštním způsobem schválili daň z mimořádných zisků asi před týdnem.

Václav MORAVEC, moderátor

O které budeme mluvit.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/
O které budeme mluvit, teď to nebudu předbíhat, abychom, tedy asi příští týden schvalovali ve stavu legislativní nouze další formu daně, odvod, který údajně tedy uvidíme ještě, to si řekneme si k tomu blíže, kdo to vlastně připravil tento odvod, to znamená, to jsou všechno věci, které zaplatíme všichni, všichni daňoví poplatníci. Je to pomalé, je to prostě drahé, místo toho, abychom zvolili tu cestu, kterou jsme navrhovali my od samého počátku.

Václav MORAVEC, moderátor

Chcete pane ministři reagovat. Ještě otázka, která se týká k té obecné inflaci, dobře, paní viceguvernérko, že statistici zapracovali do té inflace právě úsporný tarif a odpuštění poplatků za obnovitelné zdroje, což kupříkladu část ekonomů kritizuje, že v té metodice je problém, že to je optický skok inflace v České republice směrem dolů, ale nikoliv reálná, reálná situace v inflaci.

Eva ZAMRAZILOVÁ, ekonomka, viceguvernérka České národní banky, bývalá předsedkyně Národní rozpočtové rady

Ano. Zkreslení mezinárodních srovnání a vůbec z toho postupu inflace dneska vyplývá z toho, že většina zemí přijala nějaká opatření a ta opatření se promítají do té inflace různě. Proto i teď najednou vidíme, že na tom pomyslném žebříčku inflace nebudeme tak vysoko, jak jsme si ještě mysleli, ale ještě k tomu, jestli to statistický úřad udělal dobře, co je to ta inflace, to je vlastně index spotřebitelských cen, tedy měl by měřit cenu, kterou platí spotřebitel. Takže, jestliže já za stropuji cenu pro spotřebitele na určité úrovni, tak je to prostě cena spotřebitele, takto se to tam musí promítnout, pokud vím, statistický úřad dokonce vydal nějakou metodickou vysvětlivku, v které říká, že se to promítne do promítne do dalších třech nebo do října, listopadu a prosince vlastně symetricky po částech.

Václav MORAVEC, moderátor

Pro vás tedy statistici uměle nesnížili inflaci, jak tvrdí Lukáš Kovanda, ekonom.

Eva ZAMRAZILOVÁ, ekonomka, viceguvernérka České národní banky, bývalá předsedkyně Národní rozpočtové rady

Pro mě je to v pořádku, v tomto případě ne, protože to není tržní cena pro spotřebitele. Otázka je, že každá země udělá třeba nějaké opatření, dejme tomu, vezmu si příspěvek, jestliže dám spotřebiteli příspěvek na to, aby tu vysokou cenu mohl zaplatit, pak on platí tu vysokou cenu, pak v tom případě by to jaksí do té do toho indexu spotřebitelských cen takové opatření být zahrnuto nemělo. Nicméně jsou teď právě v okruzích analytiků řešeny věci třeba, že velmi podobné opatření v Belgii a v

Rakousku, se jedné zemi do té inflace promítá a v druhé ne, ačkoliv jde o opatření podobného rozsahu.

Václav MORAVEC, moderátor

Tudíž měl to asi sjednotit Eurostat?

Eva ZAMRAZILOVÁ, ekonomka, viceguvernérka České národní banky, bývalá předsedkyně Národní rozpočtové rady

Přesně tak, přesné tak. Myslím si, že tady by měl být nějaký jasný metodický pokyn k tomu, aby vlastně, jak to časové srovnání v rámci té jednotlivé ekonomiky, a tak potom i to mezinárodní srovnání skutečně mělo tu přesnou vypovídací schopnost, což se obávám, že teď v zásadě nemá.

Václav MORAVEC, moderátor

Lidé vidí tu vysokou inflaci v obchodech, protože potraviny jsou tou komoditou, která nejvíce, nejvíce zdražuje. A vy očekáváte, že nejde o bod zlomu, jak se na tom shodla exministrně Schillerová i ministr Stanjura?

Eva ZAMRAZILOVÁ, ekonomka, viceguvernérka České národní banky, bývalá předsedkyně Národní rozpočtové rady

No, on ten bod zlomu do jisté míry si myslím, že už pozorujeme a několik měsíců. Tady, když se díváme a já úplně souhlasím s panem ministrem, že já se hodně dívám na ty meziměsíční čísla a potom na ten průměr do toho meziročního čísla. Tady je řada cenových okruhů, je tady to to, že by ta inflace byla bývala byla kolem 18 %, nebýt toho zásahu zastropování cen energie, by bylo taženo bývalo pouze cenami potravin, výlučně a pouze cenami potravin. Možná s malinkatým příspěvkem pohonných hmot, které trochu ještě zvýšily, ale ona ta inflace skutečně začíná vyčerpávat ten svůj prostor prostřednictvím toho, že, že se odsávají úspory domácností a domácnosti na ty zbytné výdaje musí myslet v první řadě. A potom tady.

Václav MORAVEC, moderátor

Vy tedy neočekáváte, že by byla překročena ta zářijová 18 procentním inflace, řekněme, do konce roku či na počátku roku.

Eva ZAMRAZILOVÁ, ekonomka, viceguvernérka České národní banky, bývalá předsedkyně Národní rozpočtové rady

To je vyloučeno, vzhledem k tomu, že tady máme zastropování těch cen energií, to je prakticky vyloučeno.

Václav MORAVEC, moderátor

Ale když mluvila Alena Schillerová o tom, že se bude přeceňovat, že očekává ještě vyšší inflaci v lednu.

Eva ZAMRAZILOVÁ, ekonomka, viceguvernérka České národní banky, bývalá předsedkyně Národní rozpočtové rady

Tam už by bylo bývalo v tom lednu bychom viděli, myslím, docela příznivá čísla pro inflaci, ale tady nemám nějak vyslovený argument proti tomu, co teď prognózuje ministerstvo financí pro leden, a to je zase kolem 15 %.

Václav MORAVEC, moderátor

Než se budeme bavit o těch konkrétních opatřeních, 1 věc, která se týká centrální banky, váš předseda Andrej Babiš kritizuje centrální banku a kritizoval ji z toho rychlého nárůstu úrokových sazeb, v současnosti část ekonomů kvůli vysoké inflaci kritizuje centrální banku, že dál nezvedá úrokové sazby, zvyšovat úrokové sazby nebo nikoliv, podle člena Národní

ekonomické rady vlády prof. Tomáše Havránka, který byl před týdnem v Otázkách, se dnes vyplatí bojovat proti inflaci zvyšováním úrokových sazeb, protože inflace nevratně ničí celoživotní práci v podobě úspor nás spotřebitelů. Podobný názor má i bývalý guvernér centrální banky Jiří Rusnok. Domnívá se, že centrální banka měla zvýšit na posledním zasedání sazby o 100 bazických bodů, tedy o 1 procentní bod.

Jiří RUSNOK, ekonom, bývalý guvernér ČNB, 6. 11. 2022

Oni řekli ne, my to nezvýšíme, ale ta prognóza, říká, že, když se zvýší o 100 bodů, bude příští rok inflace v průměru 9 celých něco procenta. To znamená, když to neudělali, tak ona bude víc v průměru v příštím roce bude dvojciferná.

Václav MORAVEC, moderátor

A teď otázka pro vás, paní viceguvernérko, se špatným svědomím jste, řekněme, nezvedla ruku pro zvýšení úrokových sazeb, když teď po té inflaci, říká část ekonomů, jasně se ukazuje a a navíc po kroku evropské centrální banky, která razantně zvýšila úrokovou sazbu v eurozóně, takže jste ponechali na posledním měnovém zasedání úrokové sazby na stejné výši.

Eva ZAMRAZILOVÁ, ekonomka, viceguvernérka České národní banky, bývalá předsedkyně Národní rozpočtové rady

Takže ta situace vůbec není jednoduchá. Samozřejmě to měnově politické rozhodování je teď extrémně těžké, protože ta situace je zatížena extrémní nejistotou a riziky. Prostě je to jakoby jízda v mlze, která skutečně vyžaduje určitou zkušenost a odbornost.

Václav MORAVEC, moderátor

Jinými slovy, nezvyšujete mlhu, jako centrální banka tím, jak, tady před týdnem říkal Jiří Rusnok, pan prof. Havránek, že jste měli na posledním zasedání zvýšit úrokové sazby. Podívejme se na to, jak se vyvíjejí úrokové sazby v České republice, záhy uvidíme i sazby v Evropě. Takže, se ptám, jestli jste nezvýšili tu mlhu.

Eva ZAMRAZILOVÁ, ekonomka, viceguvernérka České národní banky, bývalá předsedkyně Národní rozpočtové rady

Takže, máme nejvyšší úrokové sazby, máme nejvyšší úrokové sazby nejenom v historii novodobé, ale také v rámci všech vyspělých zemí, máme ji na 7 %, těsně pod námi je Polsko, které v současné době tu komunikační strategii má velmi podobnou, jako my, na tom minulém zasedání před několika dny nechali na 6,75, myslím si, že hned po nás, nejbližší nejvyšší má vlastně Nový Zéland a Austrálie, někde kolem 3,5 procenta, americký FED 3 %, ECB 2 %, takže to je prostě taková optika, když já tady řeknu ano, ECB rychle zvedá, ECB rychle zvedá z mínus.

Václav MORAVEC, moderátor

O 70 bazických bodů.

Eva ZAMRAZILOVÁ, ekonomka, viceguvernérka České národní banky, bývalá předsedkyně Národní rozpočtové rady

Ano. Ale na 2, takže tady máme pořád ten úrokový diferenciál. Máme, prosím pěkně 5 procentním bodů a můžeme ho mít.

Václav MORAVEC, moderátor

Vy, kdybyste se dnes rozhodovalo, protože vás další měnové zasedání čeká ve druhé polovině prosince, tak ani v prosinci vy osobně neuvažuje o zvýšení.

Eva ZAMRAZILOVÁ, ekonomka, viceguvernérka České národní banky, bývalá předsedkyně Národní

rozpočtové rady

Ano, tak. Nevím. Ne. Ne samozřejmě, že je to zvýšení pořád, podívejte se, my pečlivě vyhodnocujeme.

Václav MORAVEC, moderátor

Počkejte, teď jsem vám nerozuměl. Jestli počítáte vy osobně se zvýšením úrokových sazeb v prosinci?

Eva ZAMRAZILOVÁ, ekonomka, viceguvernérka České národní banky, bývalá předsedkyně Národní rozpočtové rady

Já nemohu teď mluvit o tom, s čím počítám nebo nepočítám, já prostě vždycky tohle to je rozhodování za rizika a nejistoty a my prostě se musíme co nejlépe snažit ta rizika pojmenovat a ocenit.

Václav MORAVEC, moderátor

Nemyslíte, že přispíváte k těm rizikům, že jste nezvýšili ty úrokové sazby, jednoznačná odpověď.

Eva ZAMRAZILOVÁ, ekonomka, viceguvernérka České národní banky, bývalá předsedkyně Národní rozpočtové rady

Jednoznačná odpověď je, že tam v našich výpočtech nebo v prognózách našich odborníků byla i varianta, kdybychom úrokové sazby zvýšili a kdybychom je nezvýšili, v horizontu jednoho roku byl dopad do inflace 0,3 procentního bodu. Zvýšení úrokových sazeb o 75 nebo 100 bazických bodů proto, aby inflace za rok byla o 0,3 procentního bodu, mi připadá naprosto neúměrné, protože vidíme, kde co udělala už ta současná úroveň úrokových sazeb s trhem hypoték. Vidíme, co udělala s trhem úvěrů nefinančním podnikům, tam je sazba kolem osmi procent, propady o nějakých 60 % u úvěrů v korunách, o 40 % u úvěrů celkem, vidíme zájem o úvěry v cizí měně, což znamená, že ty podniky si berou si berou na sebe kromě tržního rizika a úvěrového rizika, vlastně i riziko měnové, což pochopitelně je riziko pro finanční stabilitu, takže otevřeně říkám, že kvůli třem desetinám procentním bodu za rok já nejsem ochotná, ochotna.

Václav MORAVEC, moderátor

Zvednout ruku pro zvýšení.

Eva ZAMRAZILOVÁ, ekonomka, viceguvernérka České národní banky, bývalá předsedkyně Národní rozpočtové rady

Zvednout. Ne v té to situaci, pardon, ale to neznamená, že to neudělám za měsíc, protože neustále zvažujeme všechna rizika, rizika mzdově inflační spirály, rizika stále vysoké ziskovosti podnikové sféry, rizika přicházející ze zahraničí a omlouvám se, rizika přicházející z fiskální politiky.

Václav MORAVEC, moderátor

Kterou podrobněji rozebereme.

Eva ZAMRAZILOVÁ, ekonomka, viceguvernérka České národní banky, bývalá předsedkyně Národní rozpočtové rady

Pokud strukturální deficit nebude v budoucnu nějakým způsobem výrazně snížen. Potom my nebudeme za rozumnou cenu schopni udržovat inflační cíl, to jsou vlastně názory odborníků z oblasti financí, nikoliv jen moje.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/

Dvě poznámky k té debatě., pořád vidím ten titulek, statistici uměle snížili inflaci. To samé se stalo loni v listopadu a v prosinci, kdy.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/
Což jsem říkala.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/
Kdy nezákonným způsobem se snížila DPH na 0 a nikdo neprotestoval v té době době.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/
Váš právní názor, který nesdílím.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/
Kdybyste mi neskákala do řeči, bych poprosil, myslím si, že někdo loni říkal, že někdo manipuluje, uměle snižuje inflaci a bylo to stejné a paní viceguvernérka vysvětlila, že to inflace jsou ceny, které platí spotřebitelé, a ti ty složenky vidí, díky úspornému tarifu. A navíc se to bude projevovat v příštích měsících. Nesouhlasím s tím, že v lednu ta inflace meziročně se zvýší, že naopak letos v lednu, kdy přestalo platit to nulová DPH na energie, tak došlo ke skokovému zvýšení inflace mezi prosincem 21 a lednem 22, takže si nemyslím, že by mezi prosincem 22 a lednem 23 došlo k nějakému výraznému navýšení cen. Navíc bude platit zastropování cen. To je jiný nástroj, který má vlastně stejný efekt pro domácnosti a druhá věc, o tom se málo, tak za prvé si myslím, že ministr financí nemá veřejně schvalovat nebo kritizovat kroky České národní banky. To si myslím, že každý jako každá instituce, jak ministerstvo financí, tak Česká národní banka má svoji zákonnou úlohu. My jsme vlastně odsouzeni k tomu, abychom spolupracovali, teď to nemyslím, že bych si stěžoval, že jsme odsouzeni, já to považuju za přirozené, ale v této chvíli Česká národní banka používá dva nástroje, a není to jenom ta základní dvoutýdenní reposazba, ale taky kurz. Já myslím, že je třeba říct, že i ten kurz má vliv na výši inflace, zejména, když euro tak pokleslo k dolaru v minulých měsících a mnohé ceny jsou v dolarech, zejména ropy, takže.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/
Teď musím já.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/
Takže to jsou prostě dva nástroje, které Česká národní banka využívá, myslím si, že v těchto měsících vidíme i ten efekt těch prvních zvyšování úrokových měr. Všichni odborníci říkají, že ten efekt je 12-18 měsíců od okamžiku rozhodnutí. Já občas se musím usmívat, když dneska slyším v Evropě debatu o tom, co dneska, říká Evropská centrální banka, vzpomenu si, co říkal ještě před několika měsíci, Česká národní banka spolu s několika ostatními to viděla dřív, začala dříve zvyšovat úrokové míry a já předpokládám, že tím pádem dříve v České republice ta vysoká inflace odezní. Ti, kteří ještě před několika měsíci byli přesvědčeni, že je to přechodné a podobně, tak dneska vlastně mlčí, proto už Andrej Babiš asi nekritizuje ČNB, protože vždycky říkal, podívejte se na FED, podívejte se na ECB, dneska už ten argument prostě neplatí.

Václav MORAVEC, moderátor

Kritizuje Andrej Babiš ČNB, tu minulou bankovní radu za to, že podřízla, že podřízla ekonomický růst

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/
Ano, ano.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/
Ale já myslím, že je to debata.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/
Už tady mám třetí čárku, Andrej Babiš, tak já to řeknu, Andrej Babiš nekritizuje nové vedení České

národní banky.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/
Já jsem ještě nedomluvil paní předsedkyně, to za první, za druhé.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/
Ale vy už tady mluvíte dlouho.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/
Já jsem říkal, no to nebudete určovat vy.

Václav MORAVEC, moderátor
To určím já a dokončete odpověď.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/
Ano, abych mohla reagovat.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/
Takže, já jsem chtěl říct, že jsou 2 nástroje, že velmi těžko se říká, jaká bude inflace v prosinci, v lednu. Já myslím, že ani členové České bankovní rady nemohou měsíc dopředu říkat, co udělají, bylo by to nezodpovědné, protože nevíme, co se stane. V čem jako s vlastně obě dvě prognózy, jak ministerstva financí, tak České národní banky to poctivě přiznávají, ale naše opozice to nechce slyšet. My poctivě říkáme, že je mnoho nejistot. Všechny ty prognózy jsou zatíženy nějakou mírou nejistoty a vyšší, než to bylo obvyklé v takzvaně normálních dobách, takže velmi těžko se to prognózuje, proto máme sledovat ty meziměsíčně trendy, dívat se na to, jaké je spotřebitelské chování, myslím si, že není naším úkolem lít další a další stamiliardy peněz do ekonomiky, protože bychom, protože bychom prodlužovali tu dobu vysoké inflace, ale vy jste teď citoval a s tím já bych souhlasil, velmi často se v těch debatách u nás celý letošní rok pořád mluví jenom o tom, jaké jsou úrokové míry na hypotéky, spotřebitelské úvěry, podnikatelské úvěry, ale velmi málo se mluví o tom, co ti, kteří spořili, kteří mají své úložky, kteří se chovali zodpovědně a díky vysoké inflaci.

Václav MORAVEC, moderátor
Inflace ukrajuje celoživotní úspory.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/
Hodnotu těch peněz, a to je pro mě klíčový parametr debaty, a proto říkám, že inflace je v této chvíli největší ekonomický problém. Máme ve spolupráci s ČNB udělat všechno pro to, ať se dostane zase zpátky k těm normálním hodnotám, aby nedocházelo k tomu, že se znehodnocují celoživotní úspory.

Václav MORAVEC, moderátor
Alena Schillerová, reakce.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/
Děkuju, že už mohu promluvit.

Václav MORAVEC, moderátor
Já už mnoho rovnic. Já bych jenom velice ve stručnosti řekla, tak ani Andrej Babiš, už ho tady zmiňujete počtvrté, ani já nové vedení jsme neřekli absolutně žádnou kritiku na nové vedení České národní banky. Ten přístup je rozumný, paní viceguvernérka ho tady vysvětlila, ten úrok je stejně samozřejmě drtící a vysoký, ale chápu, že není doba na to, aby se snižoval, ale vítáme aspoň to, že se nezvyšuje. Považujeme to za naprosto rozumný a pragmatický přístup. Já ani nekritizovala jsem ta slova ani nepatřím k těm kritikům, kteří nějak kritizovali to, že na to meziměsíční snížení inflace teď měl dopad úsporný tarif,

bezesporu měl, to je tak jako stejně bylo naše.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/
Stejná metodika.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/
Stejná metodika, když my jsme snížili DPH, já zastávám názor, že zcela legálně a zákonným způsobem. Samozřejmě bude teď trochu i složitě ten příští měsíc, ta základna bude jiná, že jo, protože bude základna listopad 21 byla snížena právě DPH, takže teď se bude porovnávat, tam je nějaký propočet toho úsporného tarifu a prominutí poplatku za obnovitelné zdroje, ono se to promítá v těch třech měsících, takže ono samozřejmě to porovnávání zase nebude úplně vypovídající, vzhledem k tomu, že se bude vycházet z nějaké nižší základny, takže to bych řekla, to si myslím, že v tuto chvíli nikdo není schopen odhadnout přesně, co se bude dít dál.

Václav MORAVEC, moderátor

Vás v Poslanecké sněmovně, vy jste technickou, tak velmi stručně, protože si chci dostat k hospodaření státu a ke státnímu rozpočtu.

Eva ZAMRAZILOVÁ, ekonomka, viceguvernérka České národní banky, bývalá předsedkyně Národní rozpočtové rady

Určitě, ale ta inflace je doopravdy tématem číslo 1 dnes, takže jenom opravdu pár poznámek. Ta inflace, my čekáme, že odezní někdy, podobně jako čekáte vy, ta dvouciferná, že by měla odeznít někdy, někdy během druhého čtvrtletí, kdy bysme se opravdu už měli setrvale dostat na jednociferné hodnoty a posléze.

Václav MORAVEC, moderátor

Druhé čtvrtletí příštího roku.

Eva ZAMRAZILOVÁ, ekonomka, viceguvernérka České národní banky, bývalá předsedkyně Národní rozpočtové rady

Ano. A teď uvědomme si, že jsme v půlce listopadu, takže ono to není tak vzdálené.

Václav MORAVEC, moderátor

Za tři čtvrtě roku.

Eva ZAMRAZILOVÁ, ekonomka, viceguvernérka České národní banky, bývalá předsedkyně Národní rozpočtové rady

Není, to je za půl roku 11 a 6 je 17. Takže květen, kdy to čekám, tak už se opravdu to je do půl roku, no a pak ještě bych chtěla říct, že si myslím, že v současné době se hodně mění spotřebitelské chování, tady o tom zaznělo, myslím si, že to, že lidé vlastně mění nějakým způsobem svoji spotřebu a volí substituty. To znamená, že nekupují tolik toho drahého zboží a snaží se přejít, dejme tomu, na zboží levnější, už je vidět to, že šetří energiemi, například, takto vlastně zkresluje tu inflaci směrem spíše nahoru, protože my tu inflaci, my každý ten jednotlivý kousek toho spotřebního zboží koše, to zboží nebo tu službu, ten cenový nárůst vážíme vahou z roku 2020, kdy to chování bylo jiné, to není chyba statistiků, jinak to udělat nejde, protože ty nové váhy se zatím zjistit nedají, protože prostě proto nejsou technické možnosti, ale skutečně myslím, že, že ta inflace odeznívat bude. Ještě tady zazněla ta poznámka k tomu měnovému kurzu. Ten měnový kurz se snažíme pouze stabilizovat, protože víme, že podnikatelská sféra víceméně je schopna plánovat s určitou úrovní kurzu, ale, ale vždycky jim vadily brutální výkyvy nahoru nebo dolů, ale kdybychom měli.

Václav MORAVEC, moderátor

Vy stabilizujete kurz koruny devizovými intervencemi, když se podíváme na to, kolik rezerv,

vy jako centrální banka utrácíte za stabilizaci kurzu koruny, v září na intervencích jste na podporu koruny vydali 2 miliardy 600 000 000 EUR, to je v přepočtu nějakých 63 miliard korun, od května jste takto utratili 25,5 miliardy EUR, což je v přepočtu 620 miliard korun, to je zhruba 16 % devizových rezerv, jak dlouho toto může pokračovat?

Eva ZAMRAZILOVÁ, ekonomka, viceguvernérka České národní banky, bývalá předsedkyně Národní rozpočtové rady

Máme jedny z nejvyšších devizových rezerv na světě v poměru k hrubému domácímu produktu, ty devizové rezervy vznikly tak, vznikly měnovou politikou. Vznikly v důsledku politiky kurzového závazku, s kterou jsem hluboce nesouhlasila. Nicméně v dnešní době, pokud už tady ty devizové rezervy jsou, na co jiného bysme je měli použít než zase na měnovou politiku.

Václav MORAVEC, moderátor

Takže myslíte, že dalšího půl roku můžete intervenovat v takových objemech jako od května?

Eva ZAMRAZILOVÁ, ekonomka, viceguvernérka České národní banky, bývalá předsedkyně Národní rozpočtové rady

Myslím si, že tam byly spíš takové kratší, menší, dražší epizody, ale nečekám návrat těchto epizod v dohledné době, protože de facto není ani tolik proč. Celkově ten sentiment k tomu regionu je v současné době lepší, protože hodně hodně špatná, hodně špatná ta rizikově ta situace vypadala v době, kdy se zdálo, že ekonomika nejenže bude mít extrémně drahý plyn nebo energie, ale že ho nebude mít vůbec, a díky.

Václav MORAVEC, moderátor

Takže takové objemy utrácení devizových rezerv. vy neočekáváte v těch následujících měsících utrácet?

Eva ZAMRAZILOVÁ, ekonomka, viceguvernérka České národní banky, bývalá předsedkyně Národní rozpočtové rady

Přesně tak, protože ta situace se svým způsobem stabilizovala a Česko je na rozdíl třeba od Maďarska v extrémně komfortní situaci.

Václav MORAVEC, moderátor

Hospodaření státu, jako jedno z inflačních rizik nebo rizik kolem inflace. Přehlasování prezidentského veta, to je to, co čeká Poslaneckou sněmovnu v příštím týdnu, jako čtení státního rozpočtu ve druhém čtení, tedy pozměňovací návrhy, jejich schvalování a podobně. Připomeňme, že letošní rok byl původně schválen rozpočet se schodkem 280 miliard korun. Novela vetovaná prezidentem ho prohloubila na 375 miliard korun a prezidentské veto je před námi na stole, na příští rok vláda navrhuje deficit 295 miliard na další 2 roky. Ministerstvo predikuje -280 a -260 miliard. Pane místopředsedo a pane ministře, očekáváte, že i rozpočet na příští rok vám prezident vetuje a že to veto, které budete přehlasovávat v týdnu, bylo první výstrahou a že totéž vás čeká s rozpočtem na rok 2023.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/

No to já samozřejmě nevím. To veto té novely mně přišlo zvláštní. Důvod, který je v tom oficiálním dokumentu, je úplně mimo realitu, kdy vlastně pan prezident vyčítá, abychom ho nejmenovali, jednomu prezidentskému kandidátu, jednoho nejmenovaného hnutí, který mu slíbil, že snížení daně bude trvat 2 roky a pak ten slib nedodržel. A je to mezi nimi, nevím, proč do toho míchá rozpočet, nebo novelu rozpočtu na rok 2022.

Václav MORAVEC, moderátor

Andrej Babiš po páté, tedy, mluvíte o Andreji Babišovi.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/

Tak já to nemůžu. Ten pozměňovací návrh, který podepsal Andrej Babiš, já jsem ho nejmenoval, se k tomu tak hrdě hlásíte, tak tam napsal v té důvodové zprávě je napsané, toto opatření bude trvat 2 roky. Bylo to výsledkem jednání Miloše Zemana a Andreje Babiše. Já jsem u toho nebyl.

Václav MORAVEC, moderátor

Ted' se bavíme o zrušení superhrubé mzdy, pro diváky a snížení, které jste prohlašovali, ANO a ODS.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/

Ano, ale ten slib a ten slib znamenal, kdyby ho chtěl Andrej Babiš slíbit, že by toto snížení platilo pouze v letech 2021 a 2022, kdyby ten slib splnil a sněmovna a Senát to schválili, to jsou samé, kdyby, tak by se od 1. ledna 2023 ty daně zvýšily a tady je veto, které, říká, nesplnili jste slib, a proto vetuju návrh novely rozpočtu na rok 2022, takže i, kdyby ten slib splněn, tak letos ty snížení daně byly, proto říkám, že ten důvod je podle mě úsměvný. Ale to není důležité. V úterý to přehlasujeme.

Václav MORAVEC, moderátor

A vy počítáte s tím, že prezident bude vetovat státní rozpočet na rok 2023, protože ten důvod bude trvat i v roce 2023, takže očekáváte prezidentské veto rozpočtu na rok 2023.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/

Já fakt nevím, pro mě je důležité, aby Poslanecká sněmovna schválila rozpočet pro rok 2023, máme za sebou první čtení, to znamená, jsou schváleny ty základní parametry, celkové příjmy, celkové výdaje a deficit, teď v druhém čtení příští týden se budou načítat pozměňovací návrhy, a tak asi za 2 týdny, až bude třetí čtení, tak se bude o nich hlasovat. Uvidíme, jak se pan prezident rozhodne. Samozřejmě ten důvod trvá, ale já trvám na tom, že to nebyl náš slib, nás, kteří dneska v této chvíli jsme ve vládě, takže nevím.

Václav MORAVEC, moderátor

Takže prezident republiky vetoval novelu státní rozpočtu Zbyňka Stanjury kvůli hnutí ANO, a závazku od něj.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/

Podle toho, co napsal v tomhle tom stanovisku, kdy tady píše.

Václav MORAVEC, moderátor

To je v závěru.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/

Přitom se zrušení superhrubé mzdy předpokládalo, že zmíněná daňová sazba bude vrácena na původní úroveň, proto říkám, že ten důvod nesedí, tak toho veta, ale prezident republiky si může napsat, co vlastně chce. On ten institut tady je legitimní, on ho použil, my máme pevnou většinu v Poslanecké sněmovně, v úterý ho přehlasujeme toto veto, to znamená, ta novela se zdrží, o nějakých 15 dnů, možná 17 dnů, kdy 2. listopadu jsme to dostali a budeme o tom hlasovat 15. listopadu, takže to je spíš technikálie, zdržení o 2 týdny, nic víc za tím prostě není.

Václav MORAVEC, moderátor

Za to veto tedy můžete vy, protože jste nesplnili prezidentovi slib a váš prezidentský kandidát Andrej Babiš, tedy /nesrozumitelné/ superhrubé mzdy.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/

Já, když budu úplně perfekcionalistická, tak řeknu, jak to bylo. Pan prezident původně chtěl, aby tam byla účinnost toho ustanovení na 2 roky, to nešlo legislativně technicky napsat do zákona, protože nemůžete dat účinnost ustanovení, které se stane integrální součástí celého zákona, nemůžete omezit na 2 roky, to prostě nešlo, takže se to napsalo do důvodové zprávy, do důvodové zprávy, to jsem konzultovala s experty na ministerstvu financí, do důvodové zprávy, což je interpretační vodítko, jako prostě určitý politický závazek, ale ta důvodová zpráva.

Václav MORAVEC, moderátor

I vám vstoupím do řeči.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/
Můžete.

Václav MORAVEC, moderátor

Jestliže teď windfall tax je časově omezené, nechápu, proč stejný úřad, vy mě chválíte, paní viceguvernérko, to je krásné, že stejní úředníci na ministerstvu financí neudělali časově omezené zrušení superhrubé mzdy.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/
Protože to bylo součástí zákona o dani z příjmu. Stalo se to tím pádem, zrušíte superhrubou mostu a tím pádem ji zrušíte definitivně, vy to nemůžete v tom zákoně se to stane součástí zákona o dani z příjmů, úplně jiný způsob propočtu. Úplně jiný způsob propočtu a nemůžete to omezit na 2 roky. Proto jsme to napsali.

Václav MORAVEC, moderátor

Nebyla to časovaná a tikající bomba, kterou jste ruku v ruce s ODS schválili, protože to, že tam není ta lhůta, teď bude dělat problém ve veřejných financích.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/
Je to, bylo to součástí důvodové zprávy, to interpretační vozítko, až budu teda opravdu perfekcionista, tak i ODS zvedlo ruku, včetně té důvodové zprávy, ale my jsme tehdy, Andrej Babiš dal závazek, že se k tomu po těch dvou letech vrátíme. A pokud pan prezident to dneska vetoval, tak zůstal konzistentní, protože samozřejmě ano, máte pravdu v tom, že to je myšleno rok 21, 22.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/
Krok vedle.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/
Dobře, ale on kdyby viděl, že už je nějaká úprava, tak by samozřejmě to nevetoval. Viděl.

Václav MORAVEC, moderátor

Vy očekáváte, že prezident bude vetovat i rozpočet na rok 2023?

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/
To já samozřejmě nevím, ale já si myslím, že on poslal ještě jiný vzkaz v tom vetu. Já jsem to četla samozřejmě, on poslal vzkaz prostě, že chce vidět konsolidaci veřejných financí od roku 23 a dál, tak to prostě vzkázal, říkal, tehdy jsem prostě to chtěl na 2 roky, tak vidím ten vzkaz tam v tom čtu a v návrhu rozpočtu 23 žádná, zatím tak, jak byl schválený v prvním čtení, žádná konsolidace není. Tak to čtu já.

Václav MORAVEC, moderátor

Tedy očekáváte veto i státního rozpočtu na rok 2023.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/
Já fakt nevím, nemohu, já nevidím do hlavy panu prezidentovi. Nedokážu to posoudit, uvidíme, jak dopadne ten rozpočet.

Václav MORAVEC, moderátor

Ale ptám se, jestli vy ho očekáváte to veto, já se neptám, bude prezident vetovat zákon.

Ptám se, Alena Schillerová očekává veto prezidenta.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/
Já těžko, nerada mluvím za někoho, nemám ráda takové ty zprostředkované výroky, ten udělá to nebo ten udělá ono, já prostě si myslím, že pokud by zůstal konzistentní v těch názorech, tak by ho vetovat mohl, ale otázka bude, jak ještě bude znít ten rozpočet a jak to prostě bude vidět a také časové hledisko, protože pokud bude vetovat rozpočet 23, tak budeme zase nějakou dobu v rozpočtovém provizoriu, ale to máme nacvičené.

Václav MORAVEC, moderátor

Nebo můžete zase dát mezi mezi vánočními svátky.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/
To není asi pro nás problém.

Václav MORAVEC, moderátor

Vnímáte to prezidentské veto, které v úterý podle Zbyňka Stanjury přehlasuje vládní většina, jako první zdvižený prst prezidenta vůči státnímu rozpočtu, tedy že přijde veto i státního rozpočtu na rok 2023, paní viceguvernérko.

Eva ZAMRAZILOVÁ, ekonomka, viceguvernérka České národní banky, bývalá předsedkyně Národní rozpočtové rady

Já se v současné době převtělím do své bývalé pozice předsedkyně Národní rozpočtové rady, kdy mě tahleta záležitost extrémně zajímala, já to ze strany pana prezidenta vnímám jako signální efekt. Je dobře, že ho vyslal, protože snad budou poslanci i vláda uvažovat o tom, přesně, jak říkala paní předsedkyně, o tom, že, jaksi to úsilí o konsolidaci veřejných financí, bohužel je slabé. Ono je to velmi těžká věc, je to bolestné, bude to bolestné, rozumím tomu, ale je to tak, teď ještě bych se ale ráda vyjádřila k tomu dvouletému nastavení zrušení superhrubé mzdy a daňových úprav, které asi nejsou dvouleté.

Tady by byla určitě možnost, ano já rozumím, že vlastně šlo o změnu zdaňovacího režimu se super hrubé na hrubou, ale co se udělat určitě mohlo, by bylo do té důvodové zprávy nebo přímo do toho těla zákona napsat, že ty sazby 15 a 23 budou platit 2 roky a potom po dvou letech bude platit 19 a 23 a tím by se státní rozpočet dostal na své. Takže to se udělat mohlo. Navíc ta důvodová zpráva je skutečně, to je skutečně takový paskvil, o kterém, s kterým jsme vlastně bojovali ještě v té Národní rozpočtové radě, protože tam vlastně dává ta vlastně dává rozvolňuje fiskální prostor výhledové, výhledové rámce pro státní rozpočet a státní fondy až na 6 let dopředu, protože tam došlo k tomu druhému rozvolnění zákona o pravidlech rozpočtové zodpovědnosti, a to je mnohem horší, to je skoro stejně negativní moment, jako bylo samotné to zrušení té superhrubé mzdy.

Václav MORAVEC, moderátor

Co by s tím politická reprezentace měla udělat, když mluvíte velmi ostře.

Eva ZAMRAZILOVÁ, ekonomka, viceguvernérka České národní banky, bývalá předsedkyně Národní rozpočtové rady

Novelizace. Samozřejmě novelizace.

Václav MORAVEC, moderátor
Velmi ostře o důvodové zprávě.

Eva ZAMRAZILOVÁ, ekonomka, viceguvernérka České národní banky, bývalá předsedkyně Národní rozpočtové rady
Ta důvodová zpráva je opravdu něco velmi...

Václav MORAVEC, moderátor
Která jde za ministerstvem financí za Aleny Schillerové.

Eva ZAMRAZILOVÁ, ekonomka, viceguvernérka České národní banky, bývalá předsedkyně Národní rozpočtové rady
Ano. Ta důvodová zpráva je něco velmi nepříjemného, protože to dává určitou legitimitu tomu, co se teď děje, to znamená ta rozpočtová nekonsolidace.

Václav MORAVEC, moderátor
Změníte to tak, jak říká paní viceguvernérka, pane ministře?

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/
Pravděpodobně ne, my jsme ten slib nedali, já to říkám, tak, jak je to otevřeně, já ty názory znám. Znam i tu kritiku, já to plně respektuji, ale neznamená to, že to takhle politicky budeme řešit. Samozřejmě, paní viceguvernérka jasně usvědčila, že kdyby to chtěli napsat v hnutí ANO, tak to napsali, to není vůbec o tom, že zase měním konstrukci.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/
Do zákona to nešlo.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/
Ale prosím vás. Tady je to jednoduché.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/
Do zákona to nešlo. Ten závazek zněl.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/
Kdybyste poslouchala bývalou předsedkyni Národní rozpočtové rady, tak normálně byste napsali v paragrafu, kde je sazba, tak by bylo napsané. Sazba činí 15 %, od 1. 1. 2023 tato sazba činí 19 %, žádná konstrukce superhrubé mzdy se nevrací.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/
A na tom by byla politická debata, na to byla určitě politická dohoda, že jo.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/
No, ale to je něco jiného.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/
Ale to není.

Václav MORAVEC, moderátor
To by ODS nepodpořila.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/
Ale pokud to máte v zákoně, tak musíte jít politickou dohodou.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/

Ale to je něco jiného, buď dám slib a pak řeknu, já jsem změnil názor, nemám většinu, nemohu ten slib realizovat, to se stane. Nemáte většinu na to, co byste chtěl udělat, ale není pravda, že dám slib a řeknu, já to nemůžu, to nejde. No ono to jde.

Václav MORAVEC, moderátor

A vy jako ministr financí neuděláte to, že byste přišel s novelou zákona o dani z příjmů, kde byste vrátil devatenáctiprocentní sazbu.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/

Ne.

Václav MORAVEC, moderátor

Neuděláte. A vy budete rozpočtově odpovědní z opozičních lavic a uděláte to

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/

Ne, my to nebudeme navrhovat.

Václav MORAVEC, moderátor

Vy to nebudete navrhovat.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/

My si za tím stojíme a ten slib.

Václav MORAVEC, moderátor

Promiňte, vy si stojíte za tím, že jste nesplnili slib na dva roky?

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/

Ale ten slib nebyl o tom, že zvedneme ty sazby zpátky nebo dokonce zavedeme zpátky ten podvod, jako byla superhrubá mzda. Ten slib byl o tom, že se vrátíme k tomu, a že budeme se bavit v rámci celého daňového mixu.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/

Založíme komisi.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/

Proto to bylo takto do té důvodové zprávy napsáno a skutečně legislativně, technicky, omlouvám se, jsem tady právnická jediná a i ze zkušenosti z legislativně technicky z legislativní rady vlády a říkám vám, že to nešlo, konzultovala jsem to s experty, nešlo to, aby to bylo na dva roky, do normativního textu zákona.

Václav MORAVEC, moderátor

A vy jako strana, která vyzývá vládu k fiskální zodpovědnosti a konsolidaci, vy tedy nepředložíte ten návrh, aby se vrátilo zranění, také nepředloží.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/

Ne. Ne.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/

Ještě k té konzistenci prezidenta republiky, k té rozpočtové odpovědnosti, no, kdyby vetoval novelu, která zvyšovala schodek na 500 miliard v roce 2020, kdyby vetoval novelu, která zvyšovala schodek na 500 miliard v roce 2021, tak bychom mohli říct, že je konzistentní a že sleduje pořád stejný zájem a bez ohledu to, kdo zrovna vládne a kdo je zrovna v opozici.

Václav MORAVEC, moderátor

A prezident podle vás není konzistentní a nahrává Andreji Babišovi, jako prezidentskému kandidátovi, chápu to opravdu?

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/

To asi s kandidaturou Andreje Babiše nesouvisí.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/

Už zase Andrej Babiš.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/

Podle mě je to taková zlomyslnost, ale říkám, ta se vyřeší za 14 dnů, tak já v tom vlastně nevidím žádný smysl. A v čem ale vidím smysl. Pardon.

Václav MORAVEC, moderátor

Promiňte a v případě, že Miloš Zeman bude vetovat, protože ten argument bude trvat ve státním rozpočtu na rok 2023.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/

Bude trvat. Tam už ty parametry nezměníme, ty už jsou schválené v prvním čtení.

Václav MORAVEC, moderátor

Bude Česká republika v rozpočtovém provizoriu nebo jako ministr financí a strany vládní koalice se 108 v Poslanecké sněmovně učiníte maximum pro to, aby prezidentské veto bylo přehlasováno?

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/

To záleží, to záleží na tom časovém harmonogramu, kdy to vyjde. Nicméně před rokem jsme slyšeli nebo před několika měsíci, že když bude rozpočtové provizorium, že je to katastrofa, nic se nestalo, to znamená, i kdyby to bylo, i kdyby to bylo novelizovaného nebo vetováno pozdě a přehlasovali jsme to někdy v prvním, druhém týdnu ledna, nestane se vůbec nic. Ta debata vůbec není podstatná. O čem je ale podstatná debata, a to tady s paní viceguvernérkou souhlasím, když tvrdím, že letos na to nebyl, nebyl prostor ani vhodný termín, a to je ta konsolidace veřejných financí a snižování strukturálního schodku, s tím já naprosto souhlasím, ale teď si, řekněme, v jaké my jsme politické situaci a váš nástupce Mojmír Hampl na to použil jako hezký termín, mě se moc líbí, že to je rozpočtová lobotomie, tak opozice říká, nezvyšujte daně. Slyšeli jsme, to je jediný významný je významná změna daní, je těch 80 - 90 miliard, tak říká, nezvyšujte příjmy, málo pomáháte, máte malé výdaje, zvyšte výdaje a u toho snižte schodek, no to nejde, to to zjistíte v prvních lekcích matematiky, že když mám příjmy a výdaje a jedno má zůstat stejné, druhé se má zvýšit, že současně ten schodek nemůže, nemůže se snižovat. Já v této chvíli nebo my jsme v této chvíli dostali materiál k diskuzi od Národní ekonomické rady vlády. Já bych chtěl jenom vysvětlit, že to není vládní materiál, to není žádný státní, my jsme požádali řadu odborníků z mnoha oblastí, ať se zamyslí, co bychom s tím strukturálním schodkem mohli udělat. Zadání bylo, že nic není tabu, nic není tabu, přestože jsme říkali, možná, že s některým vašim návrhem jako u zvýšení daně zaměstnancům nebudeme souhlasit. Napište to podle svého nejlepšího vědomí a svědomí. My jsme ten materiál obdrželi, měli jsme první prezentaci, v této chvíli budeme ty jednotlivé body podrobněji debatovat, chystat podrobněji čísla a analýzy. A já jsem říkal, že můj cíl je, abychom přišli v prvním pololetí s takovou legislativní změnou, která by na obou stranách rozpočtu na obou stranách rozpočtu mohla to strukturální saldo snížit o 70 miliard. Není to 200, ale 200 je nerealistické v jednom roce najednou. A já myslím, že i tak je to poměrně ambiciózní cíl těch 70 miliard, některá z těch opatření se projeví bezodkladně v příštím rozpočtu. Někdy ten náběh toho opatření bude pomalejší, ale v roce 2030 začnou chodit do penze ty nejsilnější ročníky, to není žádné překvapení, když se o tom mluvilo v roce 2010, tak se řeklo, máme

20 let čas. Ta situace se vlastně nezměnila za těch 12 let. To je chyba všech vlád, které tady byly za těch 12 let a už je to jenom 8 let, už je to vlastně jenom 8 let, 8 rozpočtů, takže podle mě to nemůžeme pak začít řešit v roce 2029, to už se prostě nedá. Takže já jsem sám zvědav, já nevím, jak dopadnou politická jednání uvnitř vládní koalice, ale jsem sám zvědav, zda aspoň některé z těch opatření získá širší podporu v Poslanecké sněmovně než vládních stran. Nebude to jednoduché. Já jsem o tom mluvil, když jsem představoval rozpočet, jsem říkal, počítám s tím, že příští rok to bude a přiznal se, přiznal jsem, řekl jsem, co je pravda, nepůjde to rychle, nebude to jednoduché, ale hlavně nebude to bezbolestné, žádné bezbolestné řešení na snižování strukturálního schodku není, protože když to přeložím do češtiny, co to znamená, mám 2 cesty a jejich kombinace. První cesta je zvyšování daní, to znamená daňovým subjektům, daňovým poplatníkům nechám méně a druhé je snižování výdajů, to znamená nějakým způsobem omezím dnes obvyklé výdaje státu a anebo kombinace obou přístupů k čemuž já se kloním, ale obojí je bolestivé. Obojí bude narážet na složitou, komplikovanou politickou debatu a složitě budeme hledat pro každé z těch opatření většinu, ale podle mě to udělat musíme, protože jedním jsem si jistý úplně, vládě to žádnou popularitu nepřinese a nepřidá, ba právě naopak.

Václav MORAVEC, moderátor

Vy jste mluvil o 70 miliardách závazku v rámci těch.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/
Změny strukturálního schodku.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/
Změny strukturálního deficitu.

Václav MORAVEC, moderátor

Je to realistický odhad, paní předsedkyně?

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/
Tak já bych ještě reagovala.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/
Ambiciozní.

Václav MORAVEC, moderátor

Ambiciozní.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/
Vy jste mluvil dlouho, tak si mohu trochu na něho zareagovat, no, chytil jste se sám do pastí, vy jste říkal, jak budete škrtat, jak se proškrtáte, že nepotřebujete zvyšovat daně, že se proškrtáte těmi výdaji, a vidíme, máme tady. No a abyste byli zpátky na schodku, který jsme navrhovali naše vláda 376,6, vám za válku to všechno neschováte, nehledě na to, že díky inflaci máte příjmy, které vám na ty výdaje stačí. Příjmy máte jenom letos 127,4 navíc.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/
Srovnajte jedno procento DPH a výši jednoho procenta výdaje na penze.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/
Tam dokonce máte 136 miliard navíc, takže ta inflace vám přináší peníze a my jsme nekřičeli, neříkali jsme, že 100 miliard jsme schopni seškrtat. Vy jste to říkali a chytili jste se do pastí, celý ten rozpočet byl PR na rok 22, ale já jsem nevolala po tom, abyste konsolidaci měli v roce 22. Rozumím, že jste to nemohli stihnout, jsem spravedlivá, ale na 23 jste už tam prostě něco mít měli a mohli jste

tam mít. Já neříkám, že vyšší desítky miliard, mohli jste tam mít nižší, kdybychom to sečetli, ale proč nejedete do spotřebních daní, proč vy uděláte si takovouhle politickou ostudu, že podpoříte veřejně snížení hazardu, daně z hazardu.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/
To není pravda.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/
Místo, abyste prostě chtěl tyto hazardní daně zvyšovat.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/
To není pravda. Prostě pravda to není.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/
Daně zvyšovat, ale to je úplně jedno, atd.

Václav MORAVEC, moderátor

Můžete se vrátit paní předsedkyně, k té původní otázce, protože se podíváme teď na některé ty opatření, která navrhuje Národní rozpočtová rada vlády, což diskuze pro vás všechny 3. Ambiciózní vnímáte změnu struktury rozpočtu, ty mandatorní výdaje nebo ta strukturální změna ve výši 70 miliard, jak se k tomu zavazuje Zbyněk Stanjura, že to předloží v květnu, celý balík zákonů, který strukturální schodek státního rozpočtu sníží o 70 miliard. Považujete to za ambiciózní plán vlády.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/
Tak to je zhruba asi 1 procentní bod, jestli se nemýlím.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/
HDP.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/
HDP, jasně, to znamená, záleží z jakých opatření to chce skládat, jestli to chce mít kombinaci na výdajové straně, kombinaci na příjmové straně, musí říct, která ta opatření to budou, většina nebo 100 % si myslím, že těch opatření půjde Poslaneckou sněmovnou, že si myslím, že asi těžko najde. Všechna půjdou opatření Poslaneckou sněmovnou, takže bude tam chtít debatu asi i určitě bych doporučila s opozicí, protože tím se všechno zjednoduší, takže o tom to je, o tom to je ta, která ta opatření to budou.

Václav MORAVEC, moderátor

A 70 miliard jako celkový objem vnímáte jako ambiciózní.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/
Myslím si, že to je docela ambiciózní na to, že jsme tady po několikáté krizi, že tady měli covidovou krizi, následuje energetická krize, migrační atd. ale, podstatné je, jaká opatření na těch dvou stranách, příjmové a výdajové to budou, protože všechna půjdou Poslaneckou sněmovnou.

Václav MORAVEC, moderátor

To je otázka na Zbyňka Stanjuru, když se podíváme na návrhy NERVu, protože NERV je ten, který, který doporučuje a tady si nedovedu, pane ministře, také ta opatření představit, protože vy odmítáte kupříkladu, protože NERV vám navrhl 200 miliard, tak jak to spočítal. To znamená, vy jste na nějaké cca třetině, změny strukturálního schodku oproti tomu, co navrhuje NERV, protože ta opatření, která teď diváci vidí na televizních obrazovkách, nejdříve na příjmové straně a pak na výdajové straně podle propočtů NERVu znamenají 200

miliard snížení strukturálního deficitu. Mezi návrhy na té příjmové straně patří, zvýšení daně z příjmu fyzických osob. To odmítla i Alena Schillerová i Zbyněk Stanjura před několika okamžiky. Zvýšení spotřební daně na alkoholické nápoje a tabák, růst daně z nemovitosti nebo přesun části zboží a služeb do vyšší sazby DPH. Na výdajové straně.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/

Z toho jsem odmítl jenom to první, jestli jste si všimli z těch, všechno ostatní je k debatě.

Václav MORAVEC, moderátor

Ano, Takže zvýšíte spotřební daně na alkoholické nápoje a tabák.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/

No, u toho tabáku se musíme podívat, že minulý efekt, kdy se zvýšil, my jsme použili, že na 3 roky se zvyšovala sazba u tabáku. A tam jsme vlastně narazili na Lafferovu křivku, že to zvýšení sazby způsobilo spíše pokles výběru daně. Tady funguje ta cigaretová přeshraniční turistika, vy ti, kteří buď jezdí k nám Němci a Poláci nakupovat cigarety, anebo naši jezdí zase do Polska a do Německa nebo do Rakouska, ale je to věc, kterou budeme podrobně analyzovat. Já to vůbec nevylučuju, ale musí to přinést opravdu s nějakou vysokou mírou rovnosti, zvýšený výběr.

Václav MORAVEC, moderátor

U alkoholu to je, to znamená u alkoholu určitě zvýšíte spotřební daň.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/

Neříkám určitě, říkám, že to určitě budeme propočítávat, budeme a cílem je, aby se zvýšil příjem, ne aby to opatření, kde můžete sice třeba razantně zvýšit sazbu, ale pak můžete míň vybrat, takže ano, to jsou opatření.

Václav MORAVEC, moderátor

Tak to zkusím jinak pane ministře, co je realistické na příjmové straně rozpočtu, kde vy očekáváte nejvyšší příjem do státní pokladny, abyste splnil ambiciózní, když, Alena Schillerová mluví, že to je poměrně ambiciózní plán, abyste ho naplnil těch 70 miliard, co to bude na příjmové straně?

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/

Bezesporu to bude podrobná revize toho, jaké položky jsou k které sazbě DPH, to bezesporu.

Václav MORAVEC, moderátor

Přijdete se změnami sazeb DPH.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/

Určitě ano, určitě to bude debata a určitě navrhnou zrušení mnoha daňových výjimek. Těžko říct, jestli jestli na výdajové nebo příjmové ve straně, ono je to jakoby na výdajové straně, ale přinese to větší příjem, takže.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/

Toto je příjmová, to je všechno příjmová.

Václav MORAVEC, moderátor

To budete mít tu politickou odvahu. Výjimky jsme tady probírali, s Alenou Schillerovou, když ještě byla náměstkyně ministra financí.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/

Budu mít politickou odvahu.

Václav MORAVEC, moderátor
A nesnížila počet výjimek.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/
Asi 4 si myslím.

Václav MORAVEC, moderátor
To se máte čím chlubit.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/
Pojišťovny, 20 miliard.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/
Ano, Když se podíváte, když se podíváte na návrhy Národní ekonomické rady vlády, dáte, dáte jako bokem váš nějaký silný politický závazek nebo silný politický slib, tak vlastně zjistíte, že všechny z ekonomického hlediska dávají smysl. Ale vláda kromě ekonomického hlediska sleduje další cíle, investiční aktivitu státu, udržení sociálního smíru a pak ta debata se v tom okamžiku komplikuje.

Václav MORAVEC, moderátor
Ano, to vidíme.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/
A proto říkám, že je to ambiciózní, že vy řeknete, že je to jenom 1/3 a mě to přijde ambiciózní cíl, to je na té příjmové straně.

Václav MORAVEC, moderátor
A teď se podíváme na výdajovou, co navrhuje NERV a váš premiér už odmítl hned tu první věc. To znamená zvýšení věku pro odchod do důchodu, to premiér Fiala v rozhovoru pro Blesk odmítl tento týden. Zpomalení růstu důchodů, zrušení příspěvku za vychované děti. To asi těžko zrušíte, když teď to zavádíte.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/
To odmítl taky,. Ne, to neodmítl?

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/
Já nechci dopředu říkat, kdo bude pro nebo proti. Proto říkám, že to bude složité politické vyjednávání. Ale u každého takové nástroje máte vlastně 2 možnosti, 3, nedělat nic, úplně ho zrušit nebo parametricky změnit a lépe ho zaměřit, aby nebylo třeba celoplošné, takže já samozřejmě u mnoha těch opatření jsem připraven navrhopvat úplné zrušení, ale pokud výsledkem bude, že tam bude parametrická úprava, že ta úleva třeba nedopadne na všechny a že bude víc zacílená, tak je to taky dobrý výsledek, i když třeba není úspora 100 % v té položce, ale třeba 50 nebo 70.

Václav MORAVEC, moderátor
A co je teď nejrealističtější, zrušení státní podpory pro stavební spoření?

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/
No, to já nevím, co je nejrealističtější, protože my jsme ještě ta vážná politická jednání, takhle, z odborné, jsou to 4 miliardy ročně.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/
Ne, když půjdete zpětně.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/

To je 4 miliardy.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/
To nemůžete.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/

Já jsem říkal, že některá opatření budou nabíhat postupně. Některá, některá můžou ihned, zrovna u stavebního spoření zase máte, máte k dispozici oba nástroje, můžete to zrušit samozřejmě tu podporu samozřejmě na nové smlouvy, to víme, ale na ty stávající můžete třeba snížit tu podporu. I to je možné, já teď neříkám, že to uděláme, takže.

Václav MORAVEC, moderátor

Ale je to jeden z vašich plánů.

Zbyněk STANJURA, ministr financí, 1. místopředseda strany /ODS/

Tak já se tím netajím, je to jedna z věcí, která podle mě je nejprůkaznější jako zbytečný výdaj, který neplní ten účel, ke kterému byl kdysi zaveden. Pokud mě paměť neklame, to se kdysi zavádělo, když vlastně ještě neexistoval hypoteční trh v České republice a byla to možná první možnost, jak si naspořit nějaké, to byly tehdy ty mezi úvěry, aby získala mladá rodina vůbec nějaké peníze, aby si mohla pořídit byt nebo upravit byt. Ten trh je dneska úplně jiný. Nikdo by, kdybychom to udělali potichu, aniž bychom to někde říkali, to samozřejmě nejde, tak si toho nikdo nevšimne na tom trhu, co se týče pořizování nebo úprav, oprav nemovitostí by to nebylo, ale není to nejvýznamnější položka objemově. Ale když budeme rezignovat, poslední věta, když budete rezignovat, že to je jenom půl miliardy, miliarda, dvě.

Alena SCHILLEROVÁ, předsedkyně poslaneckého klubu, bývalá ministryně financí /ANO/
Tak jenom pan ministr mluví pořád.

Václav MORAVEC, moderátor

Tak velmi stručně, protože se rozloučíme s diváky ČT 1.

Eva ZAMRAZILOVÁ, ekonomka, viceguvernérka České národní banky, bývalá předsedkyně Národní rozpočtové rady

No já vím. Já si myslím teda ve velmi stručnosti, že ty opatření se, že ta opatření jsou za mě všechna rozumná, víceméně a že by ta politická debata měla skutečně běžet podle jejich významnosti pro ten státní rozpočet, čili zbytečně se nezadrhávat politicky na něčem, co přinese jednu nebo 2 miliardy, protože jsou tam prostě ty položky zásadní, co se týče těch 70 miliard toho strukturálního schodku, zdálo by se mi to málo, ale v době, kdy a zdálo by se mi to málo v době, kdy hlavní tou položkou toho strukturálního deficitu byla dluhová služba samozřejmě, 40 miliard korun, ale v roce 2025 to bude 100, takže i s ohledem na tuhle tu záležitost.

Václav MORAVEC, moderátor

To znamená, těch 70 miliard považujete za málo ambiciózní plán.

Eva ZAMRAZILOVÁ, ekonomka, viceguvernérka České národní banky, bývalá předsedkyně Národní rozpočtové rady

Já to považuju za málo ambiciózní, nicméně, jak říkám, s ohledem na to, že už za 2 roky bude ten nebo za nejde o 3 roky, bude ten stát místo 50 miliard z dluhu platit 100 miliard. Mimochodem to je to, co jsem říkala bývalé paní ministryni, říkala jsem, nezvyšujeme ten dluh, protože tady, a odpovědí mi nebylo, no kdy jindy si půjčovat než teď, když mám sazby zadarmo.

Václav MORAVEC, moderátor

Když se znovu podíváme na ta opatření, která navrhuje NERV na příjmové i výdajové straně. Pokud byste ten rozpočet a ty zákony předkládala vy, paní exministřině, jaké návrhy by tam byly tedy, protože shodujete se se Zbyňkem Stanjurou, chápu-li správně vaše slova, že se musí snížit strukturální schodek státního rozpočtu a 70 miliard považujete stejně jako Zbyněk Stanjura za ambiciózní plán. Kde byste těch 70 miliard uspořila vy?

Alena SCHILLEROVÁ, exministřině financí a předsedkyně poslaneckého klubu hnutí ANO /ANO/
Tak já si myslím, že jsme političtí realisté, takže jak jsme se tady shodli, musí všechno jít do Poslanecké sněmovny. Určitě bych začala tam, a to nabízím, kde bude jednoduché to prosadit přes opozici, protože to bude mít podporu opozice. To je skutečně navyšování spotřebních daní, to znamená já tady ty řeči, věřím, že vám to říkají experti, mně to říkali taky, to není nic proti vám, o tom, že dosáhneme nějakého vrcholu a nebude se vybírat ta daň. Není to pravda.

Václav MORAVEC, moderátor
Kupříkladu u tabáku?

Alena SCHILLEROVÁ, exministřině financí a předsedkyně poslaneckého klubu hnutí ANO /ANO/
Naopak já jsem tu trajektorii, ještě když jsem končila, měla dojednanou na další 3 roky. Tehdy jsem zvažovala i už začít navyšovat zahřívání tabák, který jsme tehdy drželi zhruba na 50 % těch sazeb u toho klasického, tam už také je šance, protože on na trhu velmi stoupá. Byla tam i shoda s těmi, s těmi, kteří vlastně to obchodují nebo s těmi, s těmi firmami. Já jsem s nimi tedy jednala, byla jakási předvídatelnost, tak se nastaví trajektorie. Já vím, že to nejsou vyšší desítky miliard, přinese to nějaké peníze, bude to trvalé, ta trajektorie musí pořád růst. To souvisí nejenom s příjmovou stránkou, ale samozřejmě i s ochranou zdraví. Šla bych znovu do hazardu. Nám se nikdy nepodařilo, teď použiju Andreje Babiše já teda jo, ani mně ani Andreji Babišovi prosadit prostě sazby, které tehdy jsme podle expertů měli nastavené. To bych znova zopakovala.

Václav MORAVEC, moderátor

To znamená, že byste zvýšili obecně, protože Marek Benda navrhl to a pak ten návrh stáhl v Poslanecké sněmovně snížení pouze u loterií, které vy jste zvedli na 35 % na 23 %. Marek Benda argumentoval, že to je diskriminační, protože jste neměli rádi Karla Komárka, který vlastní...

Alena SCHILLEROVÁ, exministřině financí a předsedkyně poslaneckého klubu hnutí ANO /ANO/
Není to pravda. My jsme tehdy.. Já jsem si to celé vytáhla tu historii, abych si to osvěžila. My jsme tam tehdy navrhli prostě všechny sazby navýšit. Bylo to podle expertů, ale samozřejmě Sněmovna, protože není silnější lobby ve Sněmovně, ať bývalé, nevím teď uvidíme...

Václav MORAVEC, moderátor
Než hazardní lobby.

Alena SCHILLEROVÁ, exministřině financí a předsedkyně poslaneckého klubu hnutí ANO /ANO/
Než je hazardní lobby, není silnější. To jsem zažila prostě v tom minulém volebním období, jak se tam přetahovali a bylo jedno, jestli byli zprava - zleva, prostě tehdy se tam hádaly mezi sebou ty skupiny a nám se nepodařilo to, co jsme, co vlastně chtěl už Babiš, pak jsem to chtěla já jako ministryně financí, nepodařilo se nám to prosadit.

Václav MORAVEC, moderátor
Ale těch 35 udělat u všech?

Alena SCHILLEROVÁ, exministřině financí a předsedkyně poslaneckého klubu hnutí ANO /ANO/
My jsme chtěli na 25, na 25, teď mi vypadl ten přesný název té skupiny takových těch hráčích,

hracích automatů jsme chtěli prostě, aby bylo 25, to zůstalo na 23. A toto se zvedlo na 35, protože oni jakoby to se tehdy tam nějak domluvili poslanci, já jsem nebyla ještě poslankyně, považovala jsem to za určitou svou prohru, že jsem to tehdy neprosadila, nepodařilo se to opakovaně.

Václav MORAVEC, moderátor

Vy byste tedy dále zvyšovala, zvyšovala daň z hazardu?

Alena SCHILLEROVÁ, exministřyně financí a předsedkyně poslaneckého klubu hnutí ANO /ANO/
Samozřejmě v souladu s experty. U té loterie, já chápu argumenty, že to není tak, že tam není tak vysoká závislost, ale je ta obrovská ziskovost, a to je druhé kritérium, které se musí přitom zdaňování zohledňovat. Další věc, kterou bych udělala, dotáhla bych to zdanění globálních firem. Vy sám jste říkal někdy na začátku nebo po nějaké krátké části svého mandátu, že je to docela posunuté, takže využijme...

Zbyněk STANJURA, ministr financí /ODS/

Miliardu korun to bude dělat.

Alena SCHILLEROVÁ, exministřyně financí a předsedkyně poslaneckého klubu hnutí ANO /ANO/
Já si myslím, že to bude víc, tomu nevěřím, že to bude miliarda. Dotáhla bych to a bavila bych se o výjimkách. Chápu, že je tam celá řada výjimek daňových sociálního charakteru, kde prostě se nebude chtít, aby se, aby se rušily, ale je tam celá řada... Mně se třeba, já jsem za největší úspěch považovala tehdy pojišťovny, které přinesly asi 20 miliard. A bojovala jsem. Ty další byly drobnější už. Takže do toho bych určitě šla. Máme třeba, já nevím, proč máme snížené DPH u leteckého benzínu atd. To jsou věci, které, o kterých se můžeme bavit a jsme připraveni vás v tom podpořit, ale třeba ty návrhy, které jsem slyšela, pane ministře, tenhle týden, že jste říkal po snídani nebo na snídani s novináři, bylo to v médiích, že byste rušil nebo omezoval stavební spoření, penzijní spoření. Já jsem si to taky tenkrát nechávala počítat, ty 4 až 5 miliard, které vlastně platíte, to je ve výkazech ministerstva financí, jsou ale na všechny staré smlouvy a vy těžko můžete retroaktivně prostě snížit, snížit to.. Já vím dobíhají, ale to vám v reálném čase přinesl nějaké nižší stovky milionů a ještě tady vlastně poslední produkt, který podporuje bydlení, které je v Evropské unii jedno z nejdražších, tak prostě tady zlikvidujeme. Penzijní spoření to bychom měli motivovat, to by měl být jeden z pilířů penzijní reformy.

Zbyněk STANJURA, ministr financí /ODS/

To jsou úplně absurdní parametry, já to teď tady nebudu vypočítávat. Já jsem neřekl zrušit podporu penzí, ale upravit parametry v těch...

Eva ZAMRAZILOVÁ, ekonomka, viceguvernérka České národní banky, bývalá předsedkyně Národní rozpočtové rady

Například státní podporu dostávají i starobní důchodci. To jsme ukazovali, to jsme ukazovali v rozpočtové radě.

Václav MORAVEC, moderátor

A tím se dá ušetřit kolik?

Eva ZAMRAZILOVÁ, ekonomka, viceguvernérka České národní banky, bývalá předsedkyně Národní rozpočtové rady

Byly by to nízké jednotky miliard.

Alena SCHILLEROVÁ, exministřyně financí a předsedkyně poslaneckého klubu hnutí ANO /ANO/
Ne, stovek milionů.

Eva ZAMRAZILOVÁ, ekonomka, viceguvernérka České národní banky, bývalá předsedkyně Národní rozpočtové rady

Budete se divit, budete se divit, kolik opravdu lidí s nárokem na starobní důchod má tyhle ty smlouvy...

Zbyněk STANJURA, ministr financí /ODS/

Chyba zákona, ten to umožňuje.

Alena SCHILLEROVÁ, exministerně financí a předsedkyně poslaneckého klubu hnutí ANO /ANO/
Nebudeme kritizovat, oni samozřejmě si spoří třeba na důchod, že jo, takže.

Zbyněk STANJURA, ministr financí /ODS/

Už jsou v důchodě.

Alena SCHILLEROVÁ, exministerně financí a předsedkyně poslaneckého klubu hnutí ANO /ANO/
Nebo jsou v důchodě a mají to spoření, anebo to mají pro děti.

Eva ZAMRAZILOVÁ, ekonomka, viceguvernérka České národní banky, bývalá předsedkyně Národní rozpočtové rady

By měli dostávat na to státní příspěvek.

Alena SCHILLEROVÁ, exministerně financí a předsedkyně poslaneckého klubu hnutí ANO /ANO/
Nevím, neznám tyto příklady.

Václav MORAVEC, moderátor

A na výdajové straně, když se podíváme, promiňte ještě, ano, na výdajové straně, co by podpořilo ANO?

Alena SCHILLEROVÁ, exministerně financí a předsedkyně poslaneckého klubu hnutí ANO /ANO/
Vzpomínáte si, zase nechci teď být krutá, ale pamatujete si, jak nám vytýkala tehdejší opozice dnešní koalice, že navyšujeme státní úředníky? Vždycky jsem si to vyslechla u rozpočtu, že to je 6000, to je 7000, teď tam máte také ty tisíce stejně. Máte tam.. a já vám to nevyčítám, že tam máte učitele, policisty, hasiče, vojáky, protože plníme nějaké závazky, jsou tady naplánované nějaké reformy. Ale prostě už dneska asi dobře víte, že bez rušení agend, což nepůjde ruku v ruce bez digitalizace, prostě nějaké stovky nebo tisíce úředníků nesnížíte, že prostě poškrtáte... Protože jsme společně zrušili daň z nemovitých věcí, chcete rušit EET... Tak oni samozřejmě dělali jinou práci, dělali covidové agendy, to dobře víte, kompenzační bonus a podobně. Nedělali tyto věci, pomáhali s dotačními programy, které v té době fungovaly. Takže to je cesta, že se zruší agenda s EET nesouhlasím. To se připravujete o peníze na příjmové straně.

Václav MORAVEC, moderátor

Jak velkým rušením, protože tam NERV navrhuje, když se podíváme na tu výdajovou stránku státního rozpočtu, tak kupříkladu snížení počtu policistů, stejně tak úspory ve vězeňské službě, u těch...

Eva ZAMRAZILOVÁ, ekonomka, viceguvernérka České národní banky, bývalá předsedkyně Národní rozpočtové rady

Počtu vězňů.

Václav MORAVEC, moderátor

Jak říká Eva Zamrazilová, jde o tři miliardy, k tomu, k tomu sáhnete ke snížení policistů?

Zbyněk STANJURA, ministr financí /ODS/

Já jsem připraven debatovat se svými kolegy o všech opatřeních NERVu, takhle bylo zadání, já jsem je poprosili i tu pracovní skupinu pro veřejné rozpočty právě proto, že to bereme vážně, tak probereme všechny, budu hledat politickou shodu na tom, abychom dosáhli aspoň těch 70 miliard a ono ani miliarda není málo, nebudu ohrnovat nos nad tím, že je to jenom, jenom miliarda. Takže ta jednání nás čekají. Já říkám, že nebudou jednoduchá, ale mnohé ty parametry musíme, musíme upravit. Máme i mezinárodní srovnání, my pak děláme několik věcí, několik opatření, které jdou vlastně proti sobě. Já jsem pro podporu zkrácených úvazků, ekonomickou podporu, to jsem určitě pro, záleží o kolik, ale jestli k tomu dám nejdelší, ale jestli k tomu dám největší rodičovskou na světě, tak ty dvě opatření nejdou k sobě, ale jdou přesně proti sobě. Obojí nás stojí peníze a ten efekt se vlastně nuluje.

Eva ZAMRAZILOVÁ, ekonomka, viceguvernérka České národní banky, bývalá předsedkyně Národní rozpočtové rady

A sleva, sleva na nepracující manželku k tomu.

Zbyněk STANJURA, ministr financí /ODS/

Všechno tohle dohromady jsou věci, které musíme podrobně zanalyzovat, minimálně je parametricky upravit, aby to třeba směřovalo na ty nízkopříjmové a ne tam, kde to prostě není potřeba.

Alena SCHILLEROVÁ, exministřiny financí a předsedkyně poslaneckého klubu hnutí ANO /ANO/
Ale nemáte kapacity školet, jestli a těchto věcí. Takže to nemůžete prostě ruku v ruce.

Zbyněk STANJURA, ministr financí /ODS/

Máme demografickou křivku, nás nemůže překvapit, nemělo by stát překvapit, že za 15 let ty děti jdou na střední školu a má 15 dnů na to, aby se připravil. Každá samospráva vidí minimálně 3 roky dopředu, kolik mají dětí v tom městě a mají minimálně 3 roky na to, aby se připravili.

Václav MORAVEC, moderátor

Na té výdajové straně státního rozpočtu, paní viceguvernérko, která opatření..?

Eva ZAMRAZILOVÁ, ekonomka, viceguvernérka České národní banky, bývalá předsedkyně Národní rozpočtové rady

Já vidím teda mnohem menší prostor, než na té straně příjmové, ale vidím tady určitě, když jsem si tady během toho našeho pořadu jen tak vytáhla z toho materiálu NERVu ty miliardy, které jsou u těch jednotlivých bodů uvedeny, tak hezky vypadá samozřejmě ta optimalizace počtu zaměstnanců, slučování agend za 15 miliard, revize samosprávy nákladů na místní vlády 10 miliard. Vypadá to, vypadá to opticky hezky, ale bude to velice těžké politicky prosadit. Určitě si myslím, že zrušení, nezavádění tzv. výchovného 20 miliard, to je něco, co považuju za velmi dobrý, velmi dobrý krok. Zkrácení doby pobírání rodičovského příspěvku 6 miliard v kombinaci s tím.

Václav MORAVEC, moderátor

Počkejte, ale některé ty věci vláda, když je zavedla, jako je právě to výchovné, tak nepředpokládám, že tatáž vláda to zase za rok...

Eva ZAMRAZILOVÁ, ekonomka, viceguvernérka České národní banky, bývalá předsedkyně Národní rozpočtové rady

No já nerozumím tomu... Proč by to tam NERV dával, pokud by to nebylo možné? Ale jsou to prostě nesystematické věci. Tady ta minulá vláda se přihlásila k, dejme tomu, k nějaké penzijní reformě, ale výsledkem bylo jediné to, že se ty, že se tam penzijní systém dále a dále zatěžoval. A teď vlastně výběr daní nestačí pomalu ani na výplatu těch starobních penzí. Takže to už je skutečně kritická záležitost. A naprosto nerozumím tomu, proč je tady taková, proč je tady taková reluktance, taková obrana vůči tomu zvyšování věku odchodu do důchodu, když by se to, když to vlastně neznám

spravedlivější princip než je čtvrtina života v důchodu. Mě kvůli tomu psali třeba padesátiletí lidé nebo pětapadesátiletí, protože to vůbec nepochopili. Ten princip by platil pro osmdesáté ročníky, kteří by nešli v 65, ale třeba v 66.

Alena SCHILLEROVÁ, exministřině financí a předsedkyně poslaneckého klubu hnutí ANO /ANO/
Ale proč to nepochopili? Protože ministr práce to vystřelil bez nějaké debaty i bez nějaké prostě analýzy...

Eva ZAMRAZILOVÁ, ekonomka, viceguvernérka České národní banky, bývalá předsedkyně Národní rozpočtové rady

Ne, to není pravda, tohle to je zakotveno v zákoně o provádění sociálního pojištění. Paní Maláčová to prostě na vládě shodila s vaší podporou pod stůl, ale přitom je to porušení zákona o důchodovém pojištění.

Václav MORAVEC, moderátor

No, ale současná vláda bude mít po těch pěti letech bude také postavena před to rozhodování. Premiér v Blesku řekl, že se nebude zvyšovat. Je to moudré?

Zbyněk STANJURA, ministr financí /ODS/

Já jsem u toho rozhovoru nebyl. Záleží jak zněla otázka. A já se pana premiéra na to zeptám. Do roku 2030, to znamená, věk 65 se nezmění nic, to je logické, to platí 20 let. To znamená lidé jako já mají předepsaný už věk odchodu do důchodu dlouhodobě. Ale musíme se podle mě bavit, co bude po roce 2030. Takže je otázka, jestli se zvýší věk odchodu do důchodu těm, kteří mají do roku 2030, to ne.

Eva ZAMRAZILOVÁ, ekonomka, viceguvernérka České národní banky, bývalá předsedkyně Národní rozpočtové rady

To v žádném případě.

Zbyněk STANJURA, ministr financí /ODS/

To ani nejde. Ale za mě říkám, měli bychom rozhodnout o tom navyšujícím věku odchodu po roce 2030, nejpozději za ty 2 roky...

Václav MORAVEC, moderátor

Promiňte, a o tom tedy vy uvažujete jako ministr financí?

Zbyněk STANJURA, ministr financí /ODS/

Je to jeden z podnětů.

Václav MORAVEC, moderátor

Takže vy ho nevyklučujete?

Zbyněk STANJURA, ministr financí /ODS/

Nevylučuju. Konečně bych přivítal, když bude debata a reportáž o důchodové reformě, že tam budou ti, kterých se to týká. To znamená ti 1980 narození, 1985, 1990, těch se to týká a vždycky, já se omlouvám, debata penzijní reforma, a záběr kamery, žánrový obrázek vy říkáte, stávající penzisté. Těch se žádná reforma týkat nebude.

Eva ZAMRAZILOVÁ, ekonomka, viceguvernérka České národní banky, bývalá předsedkyně Národní rozpočtové rady

Tohle by se stalo v roce 2045, by byl první člověk, který by šel do penze o den, týden nebo měsíc později než v 65 letech, stalo by se to nejdříve v roce 2045, prosím z technické úhlu pohledu.

Alena SCHILLEROVÁ, exministřině financí a předsedkyně poslaneckého klubu hnutí ANO /ANO/

Neměla by ta debata být jenom o ročníku, ale i o profesi, protože určitě budou profese, které nemohou jít v 65 prostě i později.

Zbyněk STANJURA, ministr financí /ODS/

To musí být jinak podle mě. To je jiná debata. Nemůžeme zopakovat manévr, kdy jedna vláda jedna většina prosadí, například druhý pilíř a za 2 roky je zrušen. To je to nejhorší. Když to říkám, že jsme připraveni debatovat s opozicí a hledat trpělivě řešení, které by mělo větší podporu než podporu pouze vládních hlasů.

Alena SCHILLEROVÁ, exministřině financí a předsedkyně poslaneckého klubu hnutí ANO /ANO/
My se to dozvídáme zatím z médií.

Václav MORAVEC, moderátor

Ano, tak doufám, že začnete. Ještě tři aktuální věci. Věc první, aktuální daňový balíček, daň z neočekávaných zisků, velmi diskutovaná, která je teď v Senátu Parlamentu České republiky. Jde o vyšší limit pro povinnou registraci plátců k dani z přidané hodnoty, to je také v daňovém balíčku, když se na to podíváme stejně jako limit pro možnost podnikatelů využít paušální daň, možnost mimořádných odpisů a budeme-li u té tzv. windfall tax, když se podíváme na ty návrhy, teď je vidíme. Sazby, které se týkají bank. Piráti navrhovali snížení limitu příjmů u bank nejdříve pozměňovací návrh na 2 miliardy, hlasovali jen 4 poslanci Pirátů, poslanci ODS byli proti stejně jako poslanci TOP 09 a SPD, poslanci hnutí ANO se zdrželi stejně jako poslanci starostů a lidovců. Další pozměňovací návrh na 3 miliardy, připomínám, že dnes ta hranice, kterou předložil Zbyněk Stanjura, je na šesti miliardách. Tady vidíte, jak dopadlo hlasování o tom druhém pozměňovacím návrhu na 3 miliardy, což apropos navrhovala Česká národní banka, tu hranici zdanění bank dát na 3 miliardy a pak by se to dotklo celkem osmi bank, nikoliv šesti. Tedka Česká bankovní asociace uvažuje o tom, že by došlo k žalobám. Počítáte, pane ministře, s tím, že vám banky tento plán na windfall tax daň z mimořádných zisků, že vám zažalují tento návrh, a že můžete přijít i o těch, vy říkáte 30 miliard, banky říkají 11 miliard. Počítáte s těmi žalobami?

Zbyněk STANJURA, ministr financí /ODS/

Tak je důležité říct, proč tu daň vůbec zavádíme, protože to je klíčové. My jí nezavádíme proto, abychom řešili ten strukturální schodek, to strukturální saldo. Je to mimořádný prostředek a má sloužit k mimořádným výdajům. To znamená k tomu, abychom mohli zastropovat ceny pro domácnosti malé a střední podnikatele, tam to platí komplet pro tyto tři sektory a částečně, abychom mohli v rámci pravidel a pravidel hospodářské soutěže pomoci i velkým firmám. Není to nic jiného, než že těm, kteří mají ten tzv. neočekávaný zisk, já myslím, že to windfall tax je dobře, dobře v té angličtině, že to padá z nebe, aby se o ty příjmy podělili s těmi ostatními, na které dopadají ty vysoké ceny energií. Princip, který jsme zvolili je, že každý, i na kterého to dopadne, zůstává v zisku, nikoho neženeme do ztráty, nikoho. Mluvíme a máme dva nástroje...

Václav MORAVEC, moderátor

Ale promiňte, banky tvrdí, že to je diskriminační, ta šestice tvrdí, že to je diskriminace. Ptám se na ty žaloby, s těmi žalobami počítáte?

Zbyněk STANJURA, ministr financí /ODS/

Já s nimi nepočítám, ale obecně platí, pokud má někdo pocit, že byl zkrácen na svých právech, žijeme v demokratické zemi, má právo se bránit soudní cestou, není na tom nic zvláštního. Já to nikomu vyčítat nebudu. Já si myslím, že to, že to možná neudělají, možná udělají, je to jejich rozhodnutí. My s nimi dlouhodobě jednáme, jak ministerstvo financí, tak jsme měli schůzku s Českou bankovní asociací s panem premiérem, diskutujeme tu problematiku. Pravda je taková, já jsem někde četl

předběžný odhad hospodaření České národní banky za letošní rok. Česká národní banka skončí ve ztrátě, to jako nekritizuji. A mimo jiné je důvod, proč končí ve ztrátě, pokud si dobře pamatuju a byla to veřejná informace, že zhruba 180 miliard korun se vyplatí těm komerčním bankám na těch úložkách za tu dvoutýdenní, dvoutýdenní reposazbu. To je asi tři týdny stará veřejná informace. Nepovažoval jsem za potřebné volat do České národní banky ověřovat si, za pár měsíců uvidíme, jak dopadlo hospodaření. To znamená mimořádný prostředek pouze na mimořádné výdaje. Já bych byl nejradši.

Václav MORAVEC, moderátor

Ale stanovení té diskriminační hranice podle té šestice, že jste zvolil šesti miliardový zisk oproti třem, což navrhovala Česká národní banka, je to kvůli tomu, že jde o J&T banku a PPF banku?

Zbyněk STANJURA, ministr financí /ODS/

Ne, ne, ne, určitě. Vůbec ne, vůbec ne. Je to takové podle sebe soudím tebe. To přece nemůže fungovat tak, že dostanu seznam bank, nějaký parametr...

Václav MORAVEC, moderátor

Ale teď jste to udělal, teď jste vzal jenom šest a neudělal jste systém...

Zbyněk STANJURA, ministr financí /ODS/

Ne, ne, ne, je to systémové řešení. Stejně tak jako nám někteří doporučovali, zapomeňte na náš ústavní pořádek, jděte do retroaktivity, možná nám to evropská pravidla umožňují, ale to ještě, když mi to něco umožňuje, neznamená, že to udělám. Takže jsme odmítli princip retroaktivity. Stejně tak tady já jsem navrhl větší míru jistoty, aby dopad této daně na bankovní sektor nebyl kontraproduktivní. Zvolil jsem, šest miliard není umělé, není umělá hranice, kterou vymysleli na financích, je to hranice, kdy většinou to klasifikujeme jako velkou banku.

Václav MORAVEC, moderátor

ČNB navrhovala 3 miliardy?

Zbyněk STANJURA, ministr financí /ODS/

Ale ne, bylo to trochu jinak. Ale já nebudu se tady vymlouvat a číst..

Eva ZAMRAZILOVÁ, ekonomka, viceguvernérka České národní banky, bývalá předsedkyně Národní rozpočtové rady

My jsme primárně upřímně řečeno, my jsme primárně nebo můj názor vždycky byl, že to je v podstatě velká mrzutost, z které nebude moc peněz. A ono se to bohužel tak jako trošičku opakuje.

Alena SCHILLEROVÁ, exministrka financí a předsedkyně poslaneckého klubu hnutí ANO /ANO/ Pardon, 100 miliard počítá rozpočet 23 s výnosem.

Eva ZAMRAZILOVÁ, ekonomka, viceguvernérka České národní banky, bývalá předsedkyně Národní rozpočtové rady

Ne, ne, ne, z toho z bank ne, to vůbec ne. No dobře, možná, dobře. Ono tady to první v tom našem stanovisku jako první bod bylo, že bychom vzhledem k tomu, že je prostě pro tu selekci poplatníků někde problém určit tu činnost atd. Jednodušší by bylo zvýšit sazbu daně z příjmu právnických osob. To tady ostatně minulý týden říkal pan guvernér Rusnok a pod to bych se asi taky podepsala.

Václav MORAVEC, moderátor

A slyšela jste tady jasné ne.

Eva ZAMRAZILOVÁ, ekonomka, viceguvernérka České národní banky, bývalá předsedkyně Národní

rozpočtové rady

Já myslím, že k tomu jednou dojde, akorát to bude, akorát to bude za delší dobu a bude kolem toho větší debata. No ale tady jsme psali, že...

Václav MORAVEC, moderátor

Jste tu hranici navrhli na třech miliardách.

Eva ZAMRAZILOVÁ, ekonomka, viceguvernérka České národní banky, bývalá předsedkyně Národní rozpočtové rady

Doporučujeme použít jako ukazatel minimální roční čistý úrokový výnos, který by zajistil, že poplatníkem nebudou banky, které ČNB formálně označuje za malé. To znamená na úrovni tří miliard korun. A další věta pokud by mělo být zajištěno, aby poplatníkem nebyly banky, stále dosti malé, ale které jsou formálně zařazeny do kategorie střední, pak by došlo k posunu na 6 miliard korun. Takže primárně jsme měli ty 3 miliardy.

Václav MORAVEC, moderátor

A ministerstvo si z toho vybralo šest. Proč jste také tvrdili jako hnutí ANO, že to je diskriminační, proč jste nehlasovali pro ty pozměňovací návrhy, které by rozšířilo portfolio těch bank. To znamená i vy jste uchránili J&T banku a PPF banku od návrhu ministerstva financí, proč?

Alena SCHILLEROVÁ, exministřině financí a předsedkyně poslaneckého klubu hnutí ANO /ANO/ Tak za prvé jsem ráda, že jste zmínil balíček jako celek, protože ten jsme podporovali všechny ty body a mrzelo nás, že je to pan ministr zatížil svým pozměňovacím návrhem stran windfall tax. No, protože jsme to nechtěli koalici pískat. Já jsem se s panem ministrem setkala předtím, než on to poslal tedy dál ten návrh, děkuju, děkuju za to, že jsem ho dostala. A každopádně jsem ale po něm chtěla a prosila ho o to, aby to šlo alespoň do zkráceného mezirezortního připomínkového řízení, abych si mohla přečíst třeba připomínky České národní banky, České bankovní asociace atd., aby se samozřejmě týkalo o něho jako o kompletních. Chtěla jsem nějaké propočty, i jsem řekla, že jsem ochotna se bavit o zkrácení lhůt, kdyby to šlo samostatně odděleně od toho balíčku, nic z toho se nestalo, nic z toho jsem nedostala, byť jsem se sešla i s panem náměstkem, ani žádné propočty konkrétní k tomu nejsou, proto já o tom mám takovou pochybnost a prostě my jsme si řekli, nebudeme to pískat.

Václav MORAVEC, moderátor

Jenom z tohoto důvodu?

Alena SCHILLEROVÁ, exministřině financí a předsedkyně poslaneckého klubu hnutí ANO /ANO/ Ne, rozhodně ne, protože já tady nechci nekorektně zdvihat různé prostě, které kolem toho šli různé řeči. To dělat nebudu. Ale my jsme řekli, nebudeme jim to pískat, ať si to prostě koalice celé takto sama prohlašuje, a proto jsme se zdrželi. A u balíčku jsem řekla každému, hlasujte podle svého svědomí. Já jsem pro balíček jako celek nakonec zvedla ruku, protože tam byla celá řada ustanovení, které jsem podporovala.

Eva ZAMRAZILOVÁ, ekonomka, viceguvernérka České národní banky, bývalá předsedkyně Národní rozpočtové rady

Politické opatření, které samozřejmě my jsme, my jsme k tomu byli přizváni čistě na tu odbornou technickou stránku věci, protože jsme tam měli ještě celou řadu jiných připomínek. Nicméně pokud už celá ta věc je ve vzduchu a skutečně se nějakým způsobem, skutečně se nějakým způsobem o nich začalo hovořit, tak jeden pozitivní efekt to mělo, banky začaly zvyšovat úroky na depozitech. Pro nás je to jako pro Českou národní banku to je spíš pozitivní, protože se tím zlepšuje naše transmise měnové politiky. To znamená, že lidé spíše víc peněz odloží na ty spořicí účty, nenechají je na účtech

běžných. To znamená, že je tam určitý protiinflační efekt.

Zbyněk STANJURA, ministr financí /ODS/

Naprosto s tím souhlasím, pokud ten náš návrh zákona ten tlak k tomu vede, tak je to kýžený efekt, i když jsem mluvil, že mám na srdci ty střadatele, tak dostanou větší procenta a třeba ty peníze tam nechají ležet a neuvolní ty peníze a nebudou pracovat inflaci. Takže to se naprosto shodujeme.

Václav MORAVEC, moderátor

Ale vy budete mít výpadek, budete mít výpadek, to znamená, když nevyberete těch 30 miliard, když nevybere těch 30 miliard?

Zbyněk STANJURA, ministr financí /ODS/

Ne, ne, ne... Sto miliard je číslo, sto miliard je číslo, ne třicet, sto miliard je číslo ze dvou opatření. Odvody z cen u výrobců elektrické energie a windfall tax jako doplňky opatření. A já říkám, že těch sto miliard vybereme. Do roka a do dne si můžeme říct, nemá cenu se... Je to spíše konzervativní odhad, a když to přeložím do češtiny, to znamená, konzervativně znamená, že je to velmi opatrný, a že je možné, že vybereme více. Ale všechny tyhle ty peníze použijeme na ty ceny energie pro domácnosti a malé a střední firmy a tam, kde můžeme i pro velké firmy.

Václav MORAVEC, moderátor

A poslední otázka bude následovat po trendech Česka. Podíváme se na nejnovější volební model tak jako každý měsíc. To, co vás zajímá, jak by dnes dopadly volby, pokud by se volilo. Spokojenost s politickou situací v říjnu vzrostla a ve volebních preferencích došlo k zásadním pohybům u dvou nejsilnějších stran v zemi. Tady je ten nejnovější volební model, pokud by se teď konaly volby, pětiprocentní hranici nutnou pro vstup do Poslanecké sněmovny by překročilo 6 politických subjektů. První místo obhájilo hnutí ANO 26,5 procenta, a to přesto, že za poslední měsíc ztratilo tři procentní body. Následuje ODS 21,5 procenta. Ta si naopak o 3,5 bodu polepšila. Třetí Piráti 11,5 procenta. Oproti minulému měření si připsali 2,5 procentního bodu. Na čtvrtém místě SPD s 11 procenty. Následují Starostové se šesti, TOP 09 5,5 procenta. Před branami Poslanecké sněmovny by skončili sociální demokraté 3,5 procenta. Stejný výsledek by dosáhli lidovci. Komunisté by v říjnovém modelu získali 2,5 procenta hlasů. Pokles preferencí ODS podle toho nejnovějšího průzkumu, tedy po několika měsících zastavil a vychází to tak, že dochází ke stabilizaci či mírnému nárůstu.

Nikola KOPÁČOVÁ, analytička Kantar CZ

Když se podíváme na to, jací lidé přecházejí k ODS, tak to jsou většinou ti, kteří v minulosti volili některou ze stran vládní pětikoalice. A kdybychom se podívali na současnou spokojenost s vládou nebo s tou aktuální politickou situací v Česku, tak můžeme říci, že jsou s ní spokojeni spíše lidé s nižším příjmem a také s nižším vzděláním.

Václav MORAVEC, moderátor

Kopáčová naráží na další graf, který vám ukázu, tedy spokojenost s politickou situací, která narostla. Na podzim hodnocení zčásti ovlivnila ještě pátá vlna covidu 2019, to bylo loni, v té době bylo s politickou situací spokojeno 21 % dotázaných, po volbách s příchodem nové vlády Petra Fialy se spokojenost obyvatel vyšplhala na 42 %. Válka na Ukrajině znamenala pokles spokojenosti na 31 %. Letos v květnu na konci léta v srpnu klesla spokojenost s politickou situací na 21 %. Podle sociologů zatím je ona energetická krize a vysoké ceny energií. Během září došlo ke stabilizaci nálad a říjnové měření naznačuje pětiprocentní nárůst spokojenosti politické situace v zemi. Když se ještě podíváme na odlivy voličů od hnutí ANO, kam ti odcházejí podle Nikoly Kopáčové?

Nikola KOPÁČOVÁ, analytička Kantar CZ

Největší pokles o tři procentní body vidíme u hnutí ANO, což není dáno přesun jeho příznivců k jiným subjektům, protože 3/4 těchto ztrát tvoří ti, kteří by teď k volbám aktuálně nedorazili. To znamená, že vládní strany si přetahují voliče zejména mezi sebou. No a když ztrácí hnutí ANO, je to často způsobeno tím, že část jeho příznivců by k volbám nepřišla. Mnoho voličů ANO totiž nezvažuje žádnou další stranu, nemají zkrátka alternativu a pokud ztratí motivaci volit hnutí ANO, tak obvykle k volbám nejdou vůbec.

Václav MORAVEC, moderátor

Nakolik může s těmi preferencemi považovali byste to vy, Aleno Schillerová, i Zbyňku Stanjuro, za realistické, zamávat to, že v Praze po vzoru Brna uzavřete velkou koalici, tedy že se rysuje spojení dvou největších politických rivalů, tedy hnutí ANO a ODS na pražské úrovni. Počítáte s tím, že vznikne velká koalice v Praze?

Alena SCHILLEROVÁ, exministryně financí a předsedkyně poslaneckého klubu hnutí ANO /ANO/ Tak já vůbec zatím nemám informace, že by se to rýsovalo, je tam, bohužel, patová situace. Za nás vyjednává Patrik Nacher, který byl náš lídr a který je šéfem i toho vyjednávacího týmu. On přišel i velice konstruktivně, protože je to tam hodně zablokované a už byly i nějaké průzkumy v rámci Prahy, co jsem viděla v médiích, že lidem se to nelíbí, že tak dlouho trvá sestavování koalice, tak on přišel i s nějakou podporou menšinové vlády, aby právě odblokoval tu situaci, hlavně aby tam nevládla současná koalice, která tam přijímá různá rozhodnutí, která zatěžují třeba rozpočet i budoucnost a už by je přijímat neměla, tak jak to vnímám tedy od kolegů, když, kteří jsou v tom vyjednávacím týmu.

Václav MORAVEC, moderátor

Poškodilo by hnutí ANO to, pokud by v Praze uzavřela koalici s ODS. Jasná odpověď.

Alena SCHILLEROVÁ, exministryně financí a předsedkyně poslaneckého klubu hnutí ANO /ANO/ Hnutí ANO to nepoškodilo ani v Brně, ani v Ostravě, kde už jsme druhé volební období. Já si myslím, že ta komunální politika je hodně o těch konkrétních tématech, o řešení toho, zda budete rekonstruovat to či ono. Ona možná ta Praha je tak více nasvícená, je to vlastně kraj i město dohromady, takže více se to spojuje s tou celostátní politikou, ale myslím si, že to není dobře.

Václav MORAVEC, moderátor

To znamená, že by podle vás neublížila velká koalice v Praze ODS a hnutí ANO hnutí ANO?

Alena SCHILLEROVÁ, exministryně financí a předsedkyně poslaneckého klubu hnutí ANO /ANO/ Tak já osobně se domnívám, že Praze nejvíc bude ubližovat, když bude dlouho bez stabilní vlády. To je můj názor.

Václav MORAVEC, moderátor

Chystá velkou koalici?

Zbyněk STANJURA, ministr financí /ODS/

Tak absolutně je vyloučena velká koalice ODS a ANO v Praze. My jsme nekandidovali jako ODS, kandidovali jsme jako SPOLU, počkejte, ale to je velký rozdíl, kdybyste řekl koalice ODS a ANO - vyloučeno, to je vyloučeno, není to ani v Brně, v Brně s ANO jsou v koalici 4 vládní strany. A já vím, že je populární říkat ODS je v koalici s ANO v Brně, ale jsou tam 4 vládní strany, kromě Pirátů všechny ostatní vládní strany jsou součástí té koalice, to je třeba...

Václav MORAVEC, moderátor

Ale ty preference jasně ukazují, že ODS a SPOLU, hlavně jedno jest, že vy posilujete značka ODS na úkor lidovců a podobně, otočím tu...

Zbyněk STANJURA, ministr financí /ODS/

Já si myslím, že naši voliči, pro naše voliče je koalice ANO, ODS špatná zpráva, proto taky žádá...

Václav MORAVEC, moderátor

A koalice SPOLU?

Zbyněk STANJURA, ministr financí /ODS/

My se snažíme, nevyjednávám, ale my preferujeme v Praze koalici na vládním půdorysu. 5 vládních stran, pokud vím, 4 jsou pro a pátá vládní strana tam chce přivést ještě šestý subjekt, a to naši kolegové odmítají. Já věřím, že v tom úsilí budou, budou úspěšní, že nakonec vznikne koalice na vládním půdorysu a pak žádný problém není. Nebudu dál spekulovat.

<https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/v-mediich/2022/ministr-financi-zbynek-stanjura-v-otazka-49311>